

SOKOL SYDNEY LIMITED

ČLEN SVĚTOVÉHO SVAZU SOKOLSTVA

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086

ACN 000 378 736

www.sokolsydney.com

Číslo 1

Ročník LXI

Leden / únor

Number 1

Volume LXI

January / February

2013

LAUREÁT CENY JANA MASARYKA GRATIAS AGIT 2000

XX

Print Post Approved PP 239732-00003

XX

THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617

ÚNOR (Mikoláš Aleš)

OBSAH

Slovo starosty a pokladníka	6
Ohlasy čtenářů	7
Žalov	8
Letem světem	10
Heydrichiáda od A do Z	12
Lenin pod německou pokličkou	13
My first steps in Australia	14
Hádkový koutek	20
Kino Ponrepo	21
Humor	22
Komunisté vymírají	23
Zemřel prokurátor Vaš	24
Vaš byl fanatik	24
The truth about bushfires	26
End of Multiculturalism	27
It just hit me!	28
Odpověď všem, kdo řekli ano	29
Perly a perličky	31
Česká příjmení	36
What Really Happened in Siberia	37
Pod Jižním křížem	41
Z tajů krás české řeči	45

VĚSTNÍK

Dvoutměsíčník Sokola Sydney.
Obsah publikovaných článků
nemusí být totožný s názory
redakce. Vyhrazujeme si právo
články upravit.

Redakční rada:
B Šindler, P Čermák,
M Daňková
Telefon redakce:
02 9981 4765

Email:
petevasyd@hotmail.com
Věstník se též nachází na
internetové stránce
www.sokolsydney.com

Příští uzávěrka Věstníku:
6. 3. 2013
(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)

Z PERA STAROSTY

Milé sestry a milí bratři,
mám pro vás tentokrát skutečně potěšující zprávu. Po dlouhé době se ukazuje, že v nejbližší době bude přece jenom otevřena v Národním domě konečně opět česká restaurace. Nákladné opravy kuchyně započaté v lednu by měly být dokončeny během několika příštích týdnů. Kyne nám opravdová naděje, že se vedení nové kuchyně a restaurace ujme jeden ze dvou nyní ohlášených zájemců, a že tedy život kolem sokolovny se brzy opět rozproudí. Není proto vyloučeno, že na valné hromadě budou mít členové i všichni účastníci příležitost okusit jídelníček nově otevřeného podniku. Doufám, že na valnou hromadu se dostaví velký počet členů naší jednoty.

Nazdar *Jan Jelínek*

NAŠE AKCE

Pravidelné akce na zadní straně obálky, všechny akce také na SBS rádio (strana 19) a na www.sokolsydney.com.

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Prosíme zahraniční odběratele Věstníku, aby pokud možno platili předplatné v australských dolarech, většinou jde „draft“ od banky předem objednat. Za převod z jiné měny nám banka účtuje 10.50 australských dolarů. Jen poštovné do zahraničí za ročních 6 čísel bylo opět zvýšeno na 28.20 AUD. Prosíme zahraniční odběratele, aby nám laskavě v budoucnu zasílali 30 AUD místo dosavadních 25 AUD, pokud si to ovšem mohou dovolit. Děkujeme za pochopení.

Dary a předplatné na Věstník od 1. 9. 2012 do 31. 10. 2012 celkem \$150; fond na údržbu Národního domu \$75. Dary a předplatné na Věstník od 1. 11. 2012 do 31. 12. 2012 celkem \$460; fond na údržbu Národního domu \$50. Mnoho díky všem dárcům.

Vydání od 1. 9. 2012 do 31. 10. 2012 celkem \$8,832.29. Vydání od 1. 11. 2012 do 31. 12. 2012 celkem \$4,395.26; z toho mimořádné \$729.30 za výměnu nástěnného trezoru.

Členské příspěvky – Upozorňuji, že **PŘÍSPĚVKY \$25 NA ROK 2013 MAJÍ BÝT ZAPLACENY DO 31/1/2013 JINAK ČLENSTVÍ ZANIKÁ.**

Věstník: předplatné pro nečleny na kalendářní rok od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013. je \$25 v Austrálii a \$30 v zámoří.

Prosím vystavujte všechny platby na „**Sokol Sydney Ltd**“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: **Sokol Sydney Ltd., 16 Grattan Crescent, FRENCHS FOREST NSW 2086.**

„SOKOL SYDNEY LTD“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „Money Order“ je teď jediný „Payee“ australským bankám přijatelný. Prosíme, používejte jen tento název pro všechny platby.

Pokud platíte převodem na účet Sokol Sydney Ltd, B/S/B 112 879 číslo 108349087 zašlete, prosím, vaše jméno, datum a účel platby na email petevasyd@hotmail.com.

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1. 9. 2012 do 31. 12. 2012:

Kratochvíl M	50	Martínek Z	25	Hanzal S	25
Farský M	25	Procházka K	30	Čechová M	30
Huřták J	50	Křivánková J Dr	25	Dostál P	100
Dvorský J	25	Galičelk J	25	Vavroš Z	50
Smol P	35	Krauss J	100	Zahrádková H	15
		Kohout P&J	100		

Stvrzenky jsou vždy přiloženy k následujícímu Věstníku.

Petr Čermák

Ohlasy čtenářů Věstníku

Milý Jeníčku, *(Psáno našemu starostovi)*

blíží se vánoce a s nimi vzpomínky. Ráda bych byla u své drahé rodiny, která pro mne tolik znamenala. Nemyslím tím ovšem jen moje sourozence (oba jsou mrtví), ale několik mých bratranců, strýců a tetiček. Ti všichni, kteří pro mne znamenali moc, jsou všichni do jednoho mrtví. Stýská se mi po atmosféře první republiky. Veliká skromnost ve všem, která nám vůbec nevadila. Vynahradilo to nádherné přátelství v Sokole, ve škole, ctili jsme prezidenta a všechny autority a všude panovala slušnost a láska. To všechno je pryč.

Ještě se stýkáme s několika kamarády z ročníku, ale debata se dost točí kolem nemocí a nemožné politiky. Jistě to sleduješ. 40% lidí nešlo k volbám (jsou zklamaní korupcí atd.), ale tím dali prostor komunistům a soc. demákům, kteří se spojili a tak po 20 letech jsme zase tam, kde jsme byli. Dělá se mně z toho zle.

Jeníčku, vzpomínám, jak Ty žiješ v té dálce, ale jsi jistě rád, že jsi pryč z tohoto komunistického bahna.

Přeji Ti krásné prožití svátků i Tvé rodině a šťastný příští rok. Hlavně zdraví!!

Moc Tě pozdravuje a vzpomíná tvoje „kamarádka“

Jarka Holešovská a moje dcera Jaruška Střelice 13. 12. 12

Vázení a milí občané v Austrálii!

Plzeň 5. 11. 2012

Nejprve posílám pozdrav „zez“ Plzně, kde nám už nastává podzim a dokonce byl už sníh! Vzpomínám na horké pláže – a trochu toho tepla by nám zde nevadilo!

Já jsem stále pilná, 12. prosince se bude křtít moje další knížka, tentokrát k 1. 100 letým oslavám příštího roku sv. Cyrila a Metoděje, kteří nám darovali slovanské písmo a vlastně položili základ k naší slovanské státnosti. Budete-li mít zájem, knížku pošlu. Mám doslova „nesmírně“ práce. Též dělám přednášky, pak práce podzimní, atd. - atd.

Krásné svátky, byť v horku ale vzpomínky padají do duše jako vločky sněhu...

Padá, padá vločka z nebe
šťastná, že ji mrazík zebe.
Padá, padá vločka bílá
kde se asi zachytila?

Padá, padá vločka bílá
koho asi pohladila??
Padá vločka malinká –
Je to moje vzpomínka.

Hana Gerzaničová Plzeň

Nazdar!

V příloze zasíláme členské příspěvky na rok 2013 a dary na Věstník a na údržbu. Díky vřelé za obětavou práci v roce 2012. Přejeme hodně úspěchů a pevné zdraví v roce 2013

Jana a Pavel Kohoutovi Sydney

Pane Čermáku,

Chatswood 23. prosince 2012

Jsem Vladimír Kovář z Chatswoodu, předplatitel Věstníku za rok 2012 a děkuji Vám za poslání pěti čísel. Avšak poslední číslo Věstníku listopad-prosinec dosud nedošlo. Nerad bych je oželel pro výborné články. Hlavně sdílím příspěvky pana Šindlera, kterého po pravdě čtu od dob, kdy psal do Novin pana Bejšáka a objeviv ho ve Vašem Sokole předně proto Věstník odebírám. Na cvičení a cestování do klubu jsem nepojízdný, líný a trochu starý.

Mám připravené další předplatné, ale čekám na ten listopad-prosinec 2012. Děkuji Vám za doposlání Věstníku číslo 6. Hodně úspěchů v tom roku nastávajícím jak sokolům, tak Vaší rodině přeje čtenář Věstníku

Tonda Kovář Chatswood

Velmi se pisatelovi omlouvám za chybu v adrese, která se neznámo proč vloudila do databáze administrace Věstníku a způsobila, že se toto číslo vrátilo s poznámkou „Neúplná adresa“. Pokud předplatitelé nedostanou Věstník každé dva měsíce, dejte mi, prosím, vědět na čísle 02 9981 4765.

Petr Čermák

Šťastný Nový Rok ve zdraví a spokojenosti a úspěch ve všech směrech sokolským příznivcům se srdečnými pozdravy a s díky za výborný Věstník

M Ringer

Žalov.

Smutnou zprávu, že zesnul **Generál Nedvěd** podáváme níže.

Zemřel válečný hrdina Vladimír Nedvěd, který po Únoru uletěl do Mnichova Autoři: zt, Jan Gazdík idnes.cz 4. listopadu 2012

V Austrálii ve středu zemřel Vladimír Nedvěd, poslední žijící velitel 311. československé bombardovací perutě Britského královského letectva. Proslavil se tím, jak z hořícího letadla plného bomb zachránil své kamarády. A jak po únorovém puči emigroval tím, že unesl letadlo do Mnichova.

Vladimír Nedvěd zemřel poslední říjnový den ve věku 95 let v jihoaustralském Sunshine Coast, kde žil se svojí rodinou. Redakce iDNES.cz a MF DNES o tom informovala jeho švagrová Yvonne Lambertová.

„Zavřel oči a odešel,“ napsal australský deník Sunshine Coast Daily.

Bojů druhé světové války se účastnil již jako dvacetiletý mladík poté, co v prosinci 1939 ilegálně přešel hranice. V pouhých šestadvaceti letech se dokonce stal velitelem perutě a přebral tak zodpovědnost za téměř 400 lidí. Právě pod jeho velením se piloti vrhali do nelehkých bojů s německým protivníkem.

„Svědomy národa je jako veliká kniha popsaná činy těch, kteří v nejdůležitějších dobách historie národa neváhali předstoupit před nepřítele a položit oběti,“ řekl veterán před deseti lety při návštěvě Česka. „O svobodu se neprosí, o svobodu se bojuje,“ dodal a přirovnal letce RAF k novodobým bláznivým rytířům.

Za své zásluhy byl Vladimír Nedvěd v České republice i v zahraničí několikrát vyznamenán. V roce 1991 byl povýšen do hodnosti generálmajora, v roce 2005 generálporučíka. Kromě toho dostal od prezidenta Havla nejvyšší české ocenění Řád bílého lva, od krále Jiřího VI. pak Řád Britského impéria.

Z havarovaného letadla s bombami zachránil kamarády

Nedvěd se jako letec proslavil už v třiadvaceti letech, když v prosinci 1940 teprve při svém druhém bojovém letu prokázal jako navigátor nevídané hrdinství. Jeho letoun Wellington plně naložený palivem a pumami se z neznámých příčin zřítil do lesa nedaleko letiště v East Wrethamu již krátce po startu. Dva členové osádky (kapitán a přední střelec) zahynuli na místě a tři byli těžce zraněni.

Češi v RAF

České letectvo během druhé světové války hrálo v jednotkách britské Royal Air Force důležitou roli v boji proti nacismu.

Jednou ze čtyř českých perutí byla právě 311. československá bombardovací peruč RAF složená z Čechů a Slováků, kteří podobně jako Vladimír Nedvěd uprchli z okupovaného území a dobrovolně se přihlásili k boji v rámci spojeneckých jednotek. Rada dalších českých pilotů-stíhačů působila ve stíhacích perutích RAF.

„Nikdo by pohmožděnému Nedvědovi nic nevyčítal, kdyby utekl od hořícího bombardéru, v němž začaly vybuchovat pumy. Exploze jedné z nich navigátora odmrštila na několik metrů. Jenomže Nedvěd – bez ohledu na to, že může i on uhořet

– začal přeživší kamarády vytahovat z trosek,“ popsal tragédii Jiří Rajlich z Vojenského historického ústavu.

„Nikdy mne nepřestane zajímat, jaká vnitřní síla ho k tomu přiměla, ale nikdy jsem nenalezl odvahu, abych se ho na to zeptal, přestože si píšeme,“ dodal Rajlich, který je přesvědčen, že k tomuto tajemství vedla Nedvědova víra v Boha.

Nedvěd pomohl Josefu Pavelkovi a pak i zaklíněnému Jaromíru Toulvi, jemuž hrozilo uhoření zaživa. Jako první československý letec byl proto za odvahu vyznamenán Řádem britského impéria a převzal velení 311. perutě.

Po únorovém puči uprchl do exilu, jak jinak než letadlem

Po komunistickém převratu v roce 1948 byl Nedvěd v hledáčku StB, protože kritizoval nastupující režim. Rozhodl se proto emigrovat.

„V dubnu jsme odletěli dopravním letadlem z Prahy do Bratislavy, spolu s dalšími letci jsme se letounu zmocnili. Po 26 minutách bylo domluveno, že přistaneme v německém Mnichově,“ líčil svůj nelehký osud.

Přistáli na americkém vojenském letišti Neubiberg u Mnichova v Západním Německu. Za to byl Nedvěd v Československu obviněn z velezrady a degradován na vojína.

„Pak jsem se dostal zpět do Anglie. Chtěl jsem se znovu dostat do Královského letectva. Tehdy řekli: no problem, ale musíte požádat o britské občanství. Byli jsme lidé bez národnosti, bez domova a tam nám nabízeli občanství. Samozřejmě jsme přijali,“ vzpomínal Nedvěd, který odsloužil dalších deset let u dopravního letectva RAF.

Po ukončení aktivní služby v roce 1955 se veterán s rodinou natrvalo usadil v Austrálii. Původně žil s manželkou Louise a třemi dětmi v Sydney, později se rodina přestěhovala do městečka Buderim v Queenslandu.

Obvinění z vlastizrady bylo zrušeno teprve v 90. letech. Nedvěd od té doby Českou republiku ještě několikrát navštívil.

Zdroj: http://zpravy.idnes.cz/zemrel-valecny-hrdina-general-vladimir-nedved-fos-domaci.aspx?c=A121104_153757_domaci_zt

Vladimír Nedvěd
třidvacetiletý

Slovenské vysielanie SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Friday at 3pm via:

- Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)
- Digital TV (SBS Radio 3)
- Online at sbs.com.au/slovak (live and catch up listening)
- iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up)
- Podcasts

Honorárny konzulát Slovenskej republiky v Sydney

honorárny konzul: Milan Neklapil

adresa: Lakes Business Park, Unit G1, 2B Lord Street, Botany, NSW 2019

tel.: 0061-2-833 511 22

fax: 0061-2-833 511 21

email: consul@hcsr-sydney.org

České vysílání SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Thursday at 5pm via:

Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)

Digital TV (SBS Radio 3)

Online at sbs.com.au/czech (live and catch up listening)

iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up)

Podcasts

LETEM SVĚTEM

Ještě pár slovíček k zářijovému vydání **Vídeňských Svobodných Listů**. Autorka Stanislava Kučerová se v článku „Zářijové zamyšlení“ u příležitosti pětasedmdesátého výročí úmrtí presidenta Masaryka také zabývá ošemetnou českou záležitostí přímé volby do úřadu prezidenta, a ptá se: „... Kdo z dnešních kandidátů na prezidentský úřad se těší být jen zlomkem Masarykovy autority nebo předpokladem, že svou prací pro obecné blaho by ji mohl alespoň zčásti získat?...“. Jak jen na takovou otázku odpovědět? Kučerová pronáší ve svém článku i tato pozoruhodná slova: „... Převrat 1989 vyvolal počáteční nadšení, naděje a odhodlání k nápravě společnosti. Ale brzy došlo k společenskému rozkladu, který můžeme označit jako stav ... libovůle a svévole ... a k tomu masivní propagace ultraliberálních hesel o neomezené svobodě individua s cílem obnovit kapitalismus...“. Zajímavé pozorování!... Říjnové Vídeňské Svobodné Listy z minulého roku přinášejí na titulní stránce zprávu o znovuotevření budovy české menšiny ve vídeňské Schützengasse, po zevrubné rekonstrukci. Zpráva je doprovázena celou řadou výstižných snímků. Aktu znovuotevření bylo přítomno mnoho rakouských prominentů, včetně vídeňského starosty Häupla... Dočítáme se též o úmrtí pětadevadesátiletého česko-britského filmového herce Herberta Loma, známého světové veřejnosti z mnoha anglických filmů. Noviny uvádějí, že v Británii většinu svého života trávil Herbert Lom „...se díky stovkám rolí stal nejúspěšnějším českým hercem ve světě“... Lom se narodil v Praze v roce 1917, kde také vystudoval na universitě filosofii. V roce 1939 se mu podařilo odejít do Británie, kde potom sehrál velikou řadu rolí v britských filmech... V druhém říjnovém čísle se zamýšlí Stanislava Kučerová nad dnešní tendencí Čechů „pooopravovat“ si dějiny, zdůrazňovat přednosti Habsburků, a zlehčovat české „mýty“. V závěru nicméně poukazuje na projevy české hrdosti při slavení českých úspěchů na mezinárodních sportovních utkáních... V listopadovém vydání se dočítáme o uskutečnění přejmenování ruzyňského letiště v Praze na letiště Václava Havla, v den výročí jeho nedožitých narozenin. Na jiném místě pak čteme i o tom, že vídeňský ústřední hřbitov je druhým nejrozlehlejším hřbitovem v Evropě, a obsahuje také zvláštní českou sekci.

V melbournském sokolském říjnovém **Kvartu** pokračuje Aleš Nebeský ve svém obsažném a poučném pojednávání označeném jako „historické črty“, o dějinách melbournského sokolského hnutí... Bude bezesporu zajímavě uvést zde i v onom čísle ocitovaná slova prezidenta Klause, jím podle Kvartu pronesená v projevu „na konferenci Montpelerinské společnosti, kterou hostil pražský Hrad. Citát z Klausovy řeči nám praví toto: „ ... Pro mě, jako někoho, kdo se po pádu komunismu aktivně podílel na přípravě a organizaci radikálních politických a ekonomických změn, je současný svět zklamáním. Žijeme v mnohem více socialistické a státem řízené společnosti, než jsme si tehdy představovali.“ Dodejme, že se v této nové společnosti ale naštěstí nezatýká, neodsuzuje pro nic za nic, neposílá do uranových dolů. Dokonce se po světě nechávají volně běhat i někdejší bolševičtí potentáti...

Je tu i říjnový mnohoúhelník, respektive Polygon, a ještě správněji **nový Polygon**. Tam člověk najde kdeco, mezi těmi všemi úhly, skoro aniž by hledal. Již jeden z prvních článků, úvaha Jiřího Abrahama o událostech z konce roku 1989 je perlou. Abraham se rozepisuje o tom, jak byla tehdy ona „převratná“ akce rafinovaně inscenována jistými komunistickými elementy za podpory Moskvy, a s pomocí generála Lorenze, s předstíráním zabití jakéhosi Milana Růžičky, z něhož se nakonec vyklubal bolševický agent a poručík StB Ludvík Živčák, dodnes čile při životě a volně se pohybující. „Po více než dvaceti letech se tedy divíme,“ píše Abraham, a pravděpodobně tak udeřil s dokonalým důrazem na hlavičku toho pravého hřebíčku, „jak to dnes vypadá, když byla naše svoboda založena na akcích StB a ‘handlu’. Nemůžeme se divit, že jsme svědky samých podvodů. Revoluce byla studentům ukradena individui, která dnes vládnou, škodí a tunelují ekonomiku.“ Nejen to, dodejme. Nejen to. Václav Havel, a snad především a přede všemi právě on – na radu svých rádců – se také velmi významně zasloužil o zachování komunistického právního řádu! To se ovšem už dávno a dávno vědělo, a informoval o tom podrobně i Milan Hulík, i když to doma sameťáčtí pohlaváři obratně zametali, a dosud obratně zametají, pod koberec. Nesporně se na tom zametání pod koberec podílel právě i sám Václav Havel... Podobně jako Abraham, konstatuje i Jaroslav Čabal v článku „Jak rozumět dnešní době?“ to, co se dalo a mělo konstatovat již dávno. Píše: „Za neblahý stav atmosféry ve společnosti je třeba vinit pevné konglomeráty ‚elit‘ vládnoucích po roce 1989,

důležitých osobností současného hospodářského (i kulturního) života, a vládců nad hromadnými sdělovacími prostředky...“. Zde ještě dodejme, že je třeba vinit i ty, kteří mohli ty škůdce odstranit, leč neodstranili je... Milan Hulík se zabývá ve své rubrice Příběhy české justice již šedesátým prvním případem - a je to případ Davida Ratha, poslance současného parlamentu a hejtmana, nedávno přistíženého policií in flagranti přijímáním - v krabici! - sedmimilionového úplatku v peněžní hotovosti... V jiné stati se Hulík dále zabývá pod titulem Es ist nichts, sarajevským atentátem v roce 1914, který vedl k rozpoutání první světové války... Jaroslav Kovaříček se svým smyslem pro všechno nezvyklé, ve svém článku „Rozjímání o mravencích a lidech“ zaobírá tendencí moderního člověka chovat se po mravenecku a ztrácet lidskou individualitu... Zajímavý je příspěvek Stanislava Moce „Lpění“ sestávající téměř úplně z dialogů, což je pro publikaci v Polygonu velice neobvyklé... Kdo jsme a kam jdeme? Tuto nezodpověditelnou otázku nám - a asi také sobě - klade ve svém článku George Švehla. Hádáme se prý a přeme. Ovšemže se to člověku tak jeví, ale rád bych poukázal autorovi na poměry ve veřejnosti australské, belgické, italské, francouzské a snad i kterékoli jiné. Jisto je, že zatímco v jiných zemích proběhlo mnoho a mnoho revolucí a občanských válek, poslední skutečnou českou revolucí byly asi jen - před sedmi sty lety - husitské války. Pluralita názorů je možná zdravější než jednota v zločinu, viz hitlerovské Německo!... Se Zdeňkem Reichem si můžeme vyrazit na Čerchov, a s Janou Reichovou ten chodský vrch i s Trhanovem opěvovat v řeči vázané... Ve stati Miloše Ondráška Cave canem, se dočtete o všem, co byste si přáli i třeba nepřáli vědět o psu. Pozor na psa? Ale také pozor na dovídání se podrobností o jeho životě a neživotě, které je možná lépe nevědět. Jisto ovšem je, že snad není druhu zvířete, jehož jednotlivé odrůdy by se mezi sebou odlišovaly tak výrazně jako odrůdy psů - od velikosti po barvu a choutky, a přece jsou to všechno psi... Jako vždycky, člověk by ten Polygon četl a četl, psal a psal, ale je čas ustát.

Šestnáctistránková canberská říjnová **Beseda** je opět oděna do elegantního žluta, a věnuje z oněch šestnácti tři stránky způsobu lednové volby presidenta České republiky v Austrálii. V textu zprávy výboru spolku Beseda za září a říjen 2012 se také dostává chvály našemu Věstníku, v rámci referátu o recepci na českém velvyslanectví u příležitosti oslavy říjnového státního svátku, a to těmito slovy: „... Setkali jsme se po delší době zase se členy Sokola Sydney a redakčního sboru ‚Věstníku Sokola‘, který má patrně nejlepší úroveň z krajanské produkce spolků v Austrálii...“. Děkujeme za tato slova.

Říjnový **American Sokol** obsahuje velmi zajímavý článek sestry Yvony Masopustové z Los Angeles o jedné její zkušenosti ze sletové Prahy v červenci minulého roku. Se svou přítelkyní tam prý marně hledaly ve sváteční den ve Vršovické ulici místo, kde by posnídaly - všude bylo toho svátečního rána zavřeno. Najednou narazily na obchodníka, který právě otvíral svůj obchůdek, ochotně je pozval na teplou kávu s rohlíky, a choval se k nim s velkou laskavostí. Vehementně odmítal jakékoli finanční vyrovnání, a na obě české Američanky svojí pohostinností velmi silně zapůsobil. “It was one of the most heartwarming 45 minutes we ever spent anywhere with anyone,” píše sestra Masopustová, “All this man knew about us when he invited us into his shop for breakfast was that we were Sokols. It was enough for him to extend warm hospitality to us.” Na konci své reportáže ze sokolské Prahy pak uvádí sestra Masopustová hostitelovu plnou pražskou adresu s doporučením čtenářům, aby onomu štědrému hostiteli, panu Alešovi Chaloupkovi, poslali pohlednici na adresu Praha 10, Vršovická 90. Není to hezká vzpomínka? Neměli bychom mu napsat i my? Já jsem neodolal a poslal poděkování za dobrý čin... V prosincovém vydání se dočítáme, že v Čechách se objevily první lyže v roce 1887, a že v roce 1903 vznikl „Svaz lyžařů v Království českém“. Člověku se ale přece jen nechce uvěřit, že by obyvatelé Krkonoš na lyže byli čekali tak dlouho, na tak praktický dopravní prostředek ve sněhu...

Českými zahraničními publikacemi opět s radostí prolétával

Bořek Šindler

HEIDRYCHIÁDA OD A do Z Recenze revue „pd – Paměť a dějiny“

Bořek Šindler

Zásluhou dnes v ústraní queenslandského Coolamu na „Sunhine Coastu“ sídlícího českého exilového badatele Stanislava Bertona se mi pod ruku a oko dostala náročná publikace s poněkud nesnadno rozluštitelným pojmenováním „pd“ (paměť a dějiny) vydaná Vojenským historickým ústavem v Praze v roce 2012, označená jako šestý ročník „Revue pro studium totalitních režimů“. Tato publikace je vlastně vytištěna především jako soubor článků několika autorů zasvěcených do podrobností týkajících se koncepce, provedení a následků atentátu na Reinharda Heydricha v roce 1942, kdy Heydrich v Praze působil jako „zastupující říšský Protektor“ v Čechách a na Moravě. Jedním z těchto autorů je právě také Stanislav Berton, dosud velmi činný výzkumník událostí z druhé světové války.

Bertonův příspěvek je sice v této významné publikaci uveden jako poslední, leč podle návodu last but not least věnujme mu pozornost hned na počátku už i proto, že je zřejmě výsledkem usilovné práce kompetentního historického badatele zde v Austrálii mezi námi po dlouhá léta žijícího a literárně působícího. Ve svém obsáhlém příspěvku do pd nadepsaném „Od nožců k protinožcům“ se Stanislav Berton zabývá především také svojí předešlou prací o heydrichiádě, vydanou pod titulem „Pannwitzova zpráva o atentátu na Heydricha“. To je knížka publikovaná autorem v České republice v roce 2011 a obsahuje jednak jeho úvodní slovo, a jednak jeho překlad z německého originálu do češtiny autentického Pannwitzova zápisu o atentátu samém a mnoha pozoruhodných postřehů s atentátem souvisejících. Heinz Pannwitz byl od roku 1940 vedoucím jednoho z oddělení pražského Gestapa, a velmi záhy po spáchání atentátu 27. května roku 1942 byl jmenován Berlínem šéfem zvláštní komise pro jeho vyšetření. Později byl odeslán na východní frontu, kde setrval po několik měsíců. Po skočení války byl zajat Francouzi, ale vydán jimi na vlastní žádost Sovětům, v jejichž zajetí si pobyl několik let. Svoje paměti o vyšetřování pražského atentátu sepsal v Německu po propuštění ze sovětského zajetí. Stanislavu Bertoni se podařilo obdržet německý originál těchto pamětních zápisů přímo od Pannwitzovy vdovy, a získat tak cenný příspěvek k dosvětlení mnoha podrobností, ne-li přímo k jejich revisi. V Pannwitzově zprávě je například uvedeno, že sokolský odbojář profesor Ladislav Vaněk známý v odboji pod jménem „Jindra“, nabídl gestapu spolupráci. Stanislav Berton si vzpomíná, že Vaněk byl kdysi profesorem chemie na brněnském gymnasiu, na němž on sám za války studoval... Pannwitz je nepochybně důležitým zdrojem autentických informací o atentátu na zastupujícího říšského protektora, i když jeho paměti jím byly sepsány až po propuštění z několikaletého zajetí v Sovětském svazu, a i když jeho vlastní žádost být po válce vydán do rukou Sovětů snad může skýtat látku k zamyšlení...

Od ostatních autorů článků v „pd“ se dovídáme, vlastně objasňujeme si a znovu se dovídáme o všem podstatném, co se odehrálo, v Británii, v Praze a v Berlíně v těch kritických dnech, týdnech a měsících v souvislosti s atentátem. Hned v prvním z nich se dočítáme z pera Eduarda Stehlíka o pečlivé vojenské přípravě a provádění zvláštního výcviku československých dobrovolníků určených k provedení atentátu. Českoslovenští parašutisté byli zřejmě podrobováni všestrannému vyškolení ve všech tricích a možnostech nebezpečných úkolů na území Protektorátu. Co svým svěřencům ovšem jejich britští instruktoři poskytnout nemohli, to byl obraz skutečné situace a nálady českých obyvatel okupované země, a hlavně míra jejich ochoty parašutistům pomáhat, třeba i ve stínu šibenic... O neocenitelné pomoci poskytnuté atentátníkům po vykonání atentátu kaplana Vladimíra Petřeka z pravoslavného kostela Cyrila Metoděje v Resslově ulice v Praze, a o celé jeho pak Němci zničené rodině referuje podrobně Jan Dvořák, a o životním příběhu jednoho z atentátníků – Jana Kubiše – informuje Jaroslav Čvančara. Čvančara také ve zvláštní stati referuje o hrůzách koncentračního tábora v rakouském Mauthausenu jako o „táboru ztracených duší“, kam byli čeští vězňové z doby heydrichiády většinou posíláni, v mnoha případech i na jistou smrt. „Pohled z Londýna“ zpracoval podle deníkových zápisků Eduarda Táborského Pavel Žáček... Je pozoruhodným faktem, že spolu s Gabčíkem byl v Británii k provedení atentátu původně vycvičován jiný vojín, a že teprve po jeho onemocnění byl k onomu úkolu vybrán Jan Kubiš, Gabčíkův oddaný přítel, jeho „dvojče“. A byl to nakonec právě Kubiš, kdo po selhání Gabčíkovy střelné zbraně způsobil Heydrichovi smrtelné zranění. Jak Kubiš, tak Gabčík se přihlásili

k vykonání nesnadného úkolu v Praze dobrovolně, a to s plným vědomím toho, že je pravděpodobně čeká jistá smrt. Je hodno zvláštního pozoru, že se nikde nedovídáme o nebezpečí, které musela po výsadce parašutistů v českém prostředí působit Gabčíkova slovenština, anebo i třeba jen jeho nikoli absolutně stoprocentní čeština, a to také vzhledem k tomu, že podle v Londýně padělaných dokumentů údajně vydaných v Brně, nebyla snad o Gabčíkově slovenskosti žádná zmínka. Toho si britští instruktoři ovšem nemohli být dobře vědomi; vědomi si toho samozřejmě museli být českoslovenští instruktoři, leč nás čtenáře všichni autoři zde nechávají jen tápat... Člověk by milerád pokračoval alespoň jen zmíněním se o dalších pozoruhodných člancích této publikace, ale nutno respektovat jistá omezení daná možnostmi našeho Věstníku.

Přes veškerost údajů o onom památném činu vykonaném dvěma statečnými československými vojáky, tato obsažná publikace neřeší, a není ani schopna rozřešit, kardinální otázku – totiž zda bylo „správné“ a odpovědné vůbec atentát iniciovat a dát ho provést. Je bezpochyby nespornou skutečností, že v Británii koncipovaný a smělymi odvážlivci v Praze potom provedený čin pobouřil celý svět, a že odvetná opatření Němců popravováním tisíců domácích lidí a vyhlazením dvou českých obcí vzbudilo ve světě všeobecné sympatie, upozornilo svět na hořký úděl a boj okupovaného národa proti svévolným uchvatitelům, přispělo k zamyšlení se západních „spojenců“ jimi v Mnichově zrazeného Československa nad jejich vlastní naivitou a hanebností, a rozjitřilo rozhořčení svobodných lidí po celém světě. Posílilo rozhodně i Benešovu prestiž a prestiž jeho londýnské exilové vlády. Je ovšem zároveň také faktem, že tisíce českých lidí ztratilo život, podle názoru mnohých zcela zbytečně, že atentát nijak podstatně nepřispěl k vítězství spojenecké aliance, a že Československo bylo přece jenom nakonec západními spojenci přiklepnuto Stalinovi právě tak jako zuby nehty tomu údělu bránící se Polsko. Je nutno uvážit i to, že nebylo nijakou povinností Čechů dokazovat svým mnichovským zrádcům aktivní odboj národa jimi samými bezohledně a cynicky vrženého do náruče Hitlerova Německa. Bude jistě trvat velmi dlouho, než historie jednou objektivně dořeší problematiku kolem atentátu a jeho skutečného výsledku... Další spornou, a v této knize neřešenou otázkou, je úloha presidenta Beneše – byl to on kdo vlastně atentát inicioval? Pokud nebyl iniciátorem on sám, měl či neměl se snažit zabránit jeho provedení? I to jsou otázky skýtající dodnes naprosto oprávněnou různost názorů.

Tato publikace je závažným a cenným příspěvkem k hodnocení problematické aféry heydrichiády.

LENIN POD NĚMECKOU POKLIČKOU

Štěpán Skřivánek

Copak naši němečtí sousedi! Ti toho dovedou zaměst pod koberec, anebo držet pod pokličkou jen což! Oni dovedli během několika staletí mistrně a s pravou německou důkladností vyhladit slovanské kmeny z celé části Evropy severovýchodně od řeky Labe – o tom vám dnes jen napoví stovky slovanských jmen tamních vesnic a městeček. U Berlína je to třeba i Nowawes. Dost neněmecká je dodnes i Lužice, Horní i Dolní, kdysi součásti České koruny. Kdo dnes v Evropě ale ví, že nějací Lužičané vůbec existují? Ve světě nikdo, v Evropě jen několik tisíc zasvěcenců. Němci, jak je dobře známe, jsou ve své důkladnosti prostě nepřekonatelní, a zametat hříchy provedou s germánskou zevrubností jim vrozenou. Kdo by se mohl divit, kdyby se jim nakonec jednou podařilo zahladit i stopy po úspěšných vyhlazovacích akcích za Hitlerovy éry?

Připomeňme si dnes jednu poměrně nedávnou německou akci, která nakonec pozměnila tvář Evropy. Je to pomoc Němců úskočně poskytnutou Leninovi v době první světové války. Moc se s tou pomocí v Německu dnes nikdo nechlubí, i když se o ní ví. Napsal o tom dost podrobně Alexandr Solženicin ve své knize Lenin v Curychu. V roce 1917 totiž Němci potřebovali uvolnit svoje vojenské síly z ruské východní fronty k ofensivám na západě proti Francouzům a jejich spojencům, a chystali se využít k tomu chaos v Rusku, kde došlo v únoru toho roku k revoluci, kde už byl sesazen car a kde se hroutila ruská obrana proti německým a rakousko-uherským silám. Někdo upozornil berlínské velitelství na dosud nevyužitou přítomnost jednoho z bolševických pohlavárů ve švýcarském Curychu, kde se Vladimír Iljič Lenin ukrýval

pod cizím jménem. Tak došlo k nápadu dopravit zkušeného bolševického agitátora do rozjitřeného Ruska a uspíšit tak rozklad jeho armády. Lenin sám do Ruska tehdy zatím nijak nespěchal, a vyčkával v zátiší švýcarské neutrality, a ve společnosti svojí milenky Krupské, na další jemu příznivý vývoj. Bylo s ním ale přesto navázáno, samozřejmě v přísné tajnosti, vyjednávání, které nakonec skončilo jeho bezpečnou přepravou za pomoci Němců v zaplombovaném železničním voze do Finska, odkud se pak odebral do Petrohradu, kde řídil druhou, jakoby doplňovací říjnovou revoluci a definitivně tak rozleptal carskou říši.

Byli to tedy Němci, jejich vojensko-političtí stratégové, kdo v zájmu německého upevnění svojí západní fronty posílili bolševickou revoluci a vlastně tak dopravou Lenina umožnili vítězství komunistů v Rusku na velmi dlouhá léta. Stali se tedy Němci důležitými podporovateli prvních úspěchů komunistů v zemi, která se potom stala jako bolševická velmoc hrozbou Evropy, ne-li celého světa. Připravili tak v zájmu vlastního vojenského úspěchu proti západním Spojencům k upevnění sovětské diktatury, kterou pak oni sami opět zuřivě napadli jako zastánci diktatury nacistické. Není opravdu divu, že se v Německu zametá někdejší účinná a vědomě zákeřná pomoc pozdějšímu strůjci hromadného vyvražďování pod kobereček. O jistých úhlech historie se mlčívá rádo.

Komunisté sami ovšem právě tak zachovávali věčné mlčení o svém bolševickém hrdinovi, v podstatě o jeho přijetí pomoci transportu do Ruska německým generálním štábem. Je tady i samozřejmostí, že o spolupráci soudruha Lenina s německým generálním štábem v roce 1917 neví skoro nic ani několik českých generací vychovaných za bolševické vlády v naší republice, a že ani čeští sametoví žongléři nespěchali s vyrukováním Leninovy historické pletichy do světla reflektorů. A kdyby tu pokličku nadzvedali příliš často němečtí dokonalisté, jak by vypadalo jejich kormidlování Evropy hospodářskými úskalími jednadvacátého století? Vyhubení Polabí od slovan-ských neukázněných živlů, zasazení bolševické revoluce v zájmu německého vítězství proti západním spojencům, a vyhlazovací politika Hitlerova, to se prostě nehodí a nesluší nijak rozmazávat, to je třeba pod tou pokličkou chovat v dokonalém přitími.

MY FIRST STEPS IN AUSTRALIA MOJE PRVNÍ KROKY V AUSTRÁLII

FROM THE BEGINNING, HONOUR THE CONTRACT (2)

Oliver Fiala

One of the great bonuses of our new life was having a week end of two free days to do whatever we liked. It was time to discover what Bathurst had to offer. In 1949 Bathurst, the oldest Australian city west of the mountains, had a population of about 11,800, very homogeneous in origin and rather parochial in outlook. Suddenly the citizens were faced with an influx of up to 7000 foreigners, located only 7km away in a virtual satellite township. At first encounter they seemed aloof but curious about the strangers. Nevertheless, having hosted soldiers from the army camp before, they were generally friendly and helpful. Most of the single migrants found it easier from the beginning to exchange greetings and establish contacts, especially with the shop keepers in the central business area. There were a couple of Chinese cafes and most of the milk bars and eating places were owned by Greeks or Italians.

The city differed from European towns of similar population in its spaciousness, its straight lined streets and geometric city blocks. There were really only two main thoroughfares, William and George Streets, intersected by six streets, three on each side of Keppel Street, which represented the business section of the city. Most of the shops had street posts supporting awnings resting against two storeyed buildings, many of them with false façades, like film props. Most residential houses were single storey cottages.

One Saturday eight of us decided we would spend the whole weekend together getting to know Bathurst. Everybody had been given a good set of clothes on arrival at the Centre, a light grey-blue, single-breasted serge suit, blue striped tie, a cotton shirt, cotton underwear, including a singlet and "long johns", a pair of cotton socks and black shoes. It was a good quality outfit but, because everyone was given the

same style in grey or brown, it looked like a uniform and it certainly easily identified a migrant in the general population. Some of the men refused to wear it, but I really appreciated it since I had not owned a suit for many months. I had a photo taken at Howlett's Studio to send to my parents and to the Marcheses and assure everybody I was happy and well looked after.

The kitchen at the Depot served only breakfast on weekends and gave packed rations for lunch and evening meals, so the men did not have to return for meals. Later, many acquired motorbikes and spent weekends away from Bathurst. Without transport, it took about thirty minutes to walk into town. We explored many of the tourist attractions within the city, the well maintained gardens and European trees in Machattie Park, the English style Begonia House and the ornamental cast iron fountain in the middle of the park. We enjoyed the well-planned square in front of the courthouse, with the War Memorial and the Carillon. The Church of England Cathedral opposite was open and its Late Gothic interior was intriguing.

We checked out the Hotel Knickerbocker, tiled inside and outside, very much like something out of an American western. At around 5.30 pm we witnessed another Australian ritual, the six o'clock "swill". The beer was excellent, much stronger than we were used to at home and served very chilled, rather than at room temperature. As six o'clock closing time was approaching the locals, who pressed in two rows deep around the bar outlets, seemed to be in a hurry to drink as much as possible and many had unmistakably drunk too much. They seemed an untidy, rough lot, obviously mostly blue-collar and farm workers, dressed in casual shirts, baggy trousers and heavy working boots. The bar areas were distinctly men's domains, except for the barmaids.

During the day we had visited three different milk bars, mainly to taste milkshakes, sipped with straws out of half litre metal containers and flavoured with syrup and rich creamy ice-cream. While sitting in a milk-bar called the Acropolis, in George Street, we enjoyed watching the girls go by. The ladies and the young girls seemed much more fashionably dressed, with facial make-up much heavier, than in Europe. Being Saturday, several girls came in for ice-creams and sodas, after playing tennis. They sat along the comfortable, art deco, upholstered banquettes in their very short, white skirts, ostensibly unaware of the impact their healthy, feminine charms exercised on the starved imagination of twenty year old young "bucks". Or were they? To us they seemed the most beautiful women in the world. It became a matter of urgency to find out where those young sweethearts congregated for dances. Later in the hotel, I put together six words and asked one of the older barmaids: "Please, where to go to dance?" and she pointed across the Square and jokingly said: "There! Bathurst Hall. Good luck!" We followed her instructions, found the old Dancing Hall and read the announcement on the door: *Dance Tonight 8pm*. We had had a long day, so we decided to return to the 4COD and go the next Saturday.

I needed to write a letter to the family which hosted me in Italy and through them to my mother, informing them about the trip, my arrival and my new job. I hesitated to write home directly at first, because of rumours that contact with "traitors" could lead to harassment and imprisonment by the authorities and that all letters were censored. I also wrote to several friends of Amici della Cultura, Sokol in Italy and the Masaryk Institute in Exile, situated in Germany, giving my impressions of the first two weeks in Australia. Sunday became a leisure-filled day, where we played our first tennis game all afternoon and I continued in the evening to write letters.

The new week established the routines of working with Les and his friends, who quickly befriended all the newcomers. The sergeant was the driver of the jeep which used to take us to and from work. He was a fatherly figure, a softly spoken man, apparently with a large family, some already independent. Bill was born on a small farm in the district and settled in Bathurst, doing odd jobs, had a spell as a railway cleaner and finally worked as a packer and sweeper. He was very interested in stories about the countries the "boys", as he called us, had come from. He was a chain smoker, rolling his own, and he taught us how to roll a good cigarette in one hand. Rod was standing behind the two Polish men. He was remarkably quiet, well read in political matters, knew a good deal of Australian history, especially of Bathurst, was patient and compassionate and never talked about himself. All I could find out was that he had five acres of garden-farming land, kept a cow and poultry, grew all his

own vegetables and fruit and, like Tolstoy, was completely self-supporting and self-sufficient. Actually, he had read Tolstoy's *War and Peace*. I hoped that one day I could try a set-up like that, a little farm of my own, perhaps when I became a pensioner. Jack, the collector of weekly racing bets, an expert fork lift driver, mechanic and Jack of all trades, was the tallest in the gang. He used to be a jackeroo, knew everything about horses, became a corporal and left the army only to finish there as a civilian. He never said more than a dozen words at a time, chewed tobacco with ill-fitting dentures, which he took out to clean with his fingers at least once during every smoko, and was an astonishingly accurate spitter. The most amazing thing about him, however, was that he seemed to speak without opening his mouth. I became quite fond of him and always thought that he could have earned more money had he become a ventriloquist.

Les, a young professional soldier, with an even younger wife and two small children, became my close friend, adviser and information resource. He gave me a new name, much easier for Australians to pronounce. Ollie! It stuck and lasted a few years as a diminutive of Oliver. I was quite excited about my new label and felt I had taken another big step towards assimilation as an Australian, a little less of a bloody Balt. I kept repeating it silently to myself. At that stage I did not know that there was a perfect translation of my medieval Czech name, very likely even older chronologically: Ulric, in German Ulrich, and in Italian Olrico. But Ollie was just fine and I was grateful to Les for this spontaneous act of baptism.

Les was a good listener, who never tired of hearing about my escapades and adventures and encouraged me to speak, as much as I liked, explaining and correcting my early experimentation with English, or rather Australian army vernacular. Mirek and I were incessantly asking questions and soon began to adjust to the Australian sounds, although not always with immediate results. On Monday, Les asked how we spent the weekend and how we liked Australian girls. He probably comprehended most of our verbal responses and enthusiastic gestures and answered all our questions, explaining points that puzzled us about the city and its inhabitants. The interchanges continued through the week, while we were participating in a leisurely way in various uncomplicated tasks of storing and packing. Thursday came and we received our first pay, just over five pounds clear, after taxation and union fees deductions. I suggested that we could celebrate by attending the dance at the Bathurst Hall and when we returned to the barracks another four of our friends were ready to join us.

For most of the morning on Friday I was sitting in my den in the storehouse, writing down with the help of my dictionary questions to Sergeant Les about Australian dancing etiquette in approaching a girl. After lunch the questioning session started:

"Les, tomorrow I to want to go to dance to Bathurst Hall".

Les accepted the proposition in good humour and thought it was a step in the right direction for the mastery of the language.

Consulting my scribble, I painstakingly explained:

"In my country, if I to want to take lady to dance, I to need to ask permission. How I to ask in Australia?"

Les with obvious enjoyment explained that the same formality was used and that one simply goes to the girl of one's choice and asks: "May I have the next dance, please?"

I inquired further, after having carefully written down the words:

"In my country, I to need to introduce my name".

"Of course, you do the same here. You tell her your name and she will tell you hers, and you say something like, 'I am happy to meet you!'" advised Les helpfully and I recorded it carefully in my notebook. I jotted down some more sentences and learnt about eleven little segments of conversation by heart during the rest of the afternoon.

On Saturday, about seven o'clock, the six confident young men, full of anticipation, scrubbed, shaven, perfumed with a strong aftershave, dressed in their best government-issued outfits, walked up to the Hall, paid their admittance and entered. The hall, with an open proscenium stage, four musicians' stands and an upright piano, was only dimly lit and there were no tables where couples or groups could sit, chat and have refreshments. The place was fast filling with very young people,

although girls definitely outnumbered boys. However, there was a complete separation of sexes. Girls sat on long benches along one side of the wall and boys, mostly standing, congregated along the opposite wall. There was none of the social intermixing typical of European popular dancing halls, although there was a fair bit of ogling from both sexes, giggling from the girls and occasional horse laughing from the boys. While everybody was waiting for the band to arrive, I surveyed the gallery opposite. I made a mental note of an attractive, dark-haired girl, with a Marilyn Monroe figure, impish face and extroverted behaviour. I told Mirek that I was going to ask her for a dance as soon as the band started.

At exactly 8pm, the band of four appeared, led by a Master of Ceremonies who announced: "Ladies and gentlemen! Take your lady for a barn dance!" I was already half-way across the hall when I heard the last two words and stopped in my tracks. Already the first pairs were arranging themselves in a column, like a polonaise (the entry dance) and, by the time I pushed my way back to the rest of my group, I was surrounded by pairs, walking forward, in an ellipse, turning, hopping around like kangaroos and changing partners after performing a mini- mazurka. It was obviously a folk dance, like the Czech beseda, except much simpler. I thought that maybe they did it at the beginning to commemorate their pioneers, the way they sang "God save the King" at the slightest opportunity, even at the movies. Very patriotic!

The music played for a long time and the young dancers were putting heart and soul into their performances, many of the young men sweating and the girls, using their little handkerchiefs and fans after the dance ended. The MC was announcing another dance called "Canadian Three Step". I and my friends watched with bemused interest, feeling a little inadequate and left out, seeing the couples virtually running and sliding in very formalised, almost processional routines. By the third announcement of "Pride of Erin", some of my friends were urging that we should leave but I persuaded them to stay for one more chance.

"Ladies and Gentlemen! Take your lady for a tango!" I rushed across the floor, stopped in front of my chosen girl, clicked my heels as my European etiquette prescribed and, standing to attention, I carefully articulated the learnt line: "May-I - have-the next dance, please?" She accepted and we moved onto the dance floor. I clicked my heels again and in the excitement of the moment I forgot my new name and clearly pronounced: "My name is Oldrich. (Oldrshihk)!" She smiled and said: "My name is Gloria!" Momentarily, it flashed through my mind that the name suited her perfectly and in a rising excitement, I enunciated sincerely: "I am very happy to milk you!" There was a stunned pause, the girl's eyes enlarged enormously and her mouth opened in obvious surprise. Without uttering a sound, she turned on her heel and ran back to the wall. I was completely perplexed and when I returned to my friends none of them had succeeded in obtaining a dance. We left the hall, utterly disappointed, and on the way back to the Depot stopped at a little café on the corner of William and Piper Streets.

The interior was dimly lit, with a few, mostly young married, "middle class" couples sitting around, sipping their drinks and listening to a pianist playing some war time favourites, foxtrots, slow English waltzes, swings and tangos. One or two couples were dancing on the relatively small parquet floor. It was a kind of nightclub called "Raffles" and Mr. Dewey, the owner, had a nightclub licence. While we were drinking our middies of Pilsener, I was thinking that it would make a good meeting place for the immigrants, dedicated to jitterbug, boogie woogie, rock and roll, shuffle and other contemporary dances. I counted twenty-two tables, each with four chairs. The place could seat almost a hundred people and there were only sixteen people there, including us. We decided to come back the next Saturday.

On Monday the first question Les asked was, "How was the night out?"

I answered soberly: "No good! Australians do not like New Australians!"

"Come on! That can't be true!" Les doubted.

"It is so. No like! I took girl to dance. I to say right things, she run away". To prove that I was speaking the truth, I repeated to him the conversation. Les and his mates roared with laughter and I asked in confusion: "What is the matter with you?" Still laughing, Les explained, joining his hands and shaking them, "To meet". Then he

mimed with his fingers the movements of milking and said, "To milk!" I groaned in disbelief: "Oh, what have I done!" but 'milk' and 'meet' seemed such similar words.

A postscript to all this occurred about ten years later when I and my Australian wife travelled through Bathurst and stopped at the Hotel for an afternoon drink. The lobby where we sat was empty and we could see the bar. I had told my wife the story before and I pointed to the barmaid and whispered: "That is Gloria!" My wife, who liked pranks, urged me to go and tell her about the dance encounter. I hesitated but finally while she was pouring the beers, I said cheerfully, "You are Gloria! Remember me?" and I briefly told her that we had met before. Gloria became visibly alarmed, looked around and whispered, "Oh, look, I am a married woman now, that was a long time ago, I am not like that any more! Leave me alone!" I was genuinely sorry that I embarrassed her. I knew that she had several New Australian boyfriends then and was sure she mistook me for one of them.

In about two weeks I received from the lady of my host family in Italy a package of Italian, German and French newspaper articles and cuttings, with reports on Czechoslovakia. In her letter, she conveyed an urgent message, relayed by her sister from Brno. My mother asked that I should write to Brno, but only to her. She preferred to receive my letters and know that I was all right, even if it meant that she could be taken to court for being in contact with me. The letter reprimanded me gently for my failure to contact their Italian friends in Sydney.

I wrote a fairly long letter to Italy, explaining that I wished to fulfil the government contract in full and hesitated to contact the Italian family in Sydney. I stated very clearly that I preferred to establish myself relying on my own resources, even if it meant some hardship during the first two years. To my mother I wrote about Bathurst and about having been assigned a not-too-difficult job as a storeman, without specifying that it had anything to do with the army. I promised to write regularly but I did not give her my address, saying that she should send any urgent news about herself through Italy.

As the weeks went by, a routine developed of a carefree period of easy work, tennis playing, Saturday morning shopping and at night dancing in Raffles. The six Czechs in the hut formed a very close group, where almost everything was done together. We started to save and opened savings accounts with the Commonwealth Bank of Australia. The first purchases were Cyclops bicycles of the racing type, with two gears and rounded hand bars. Sergeant Les went with me and Mirek as a guarantor, when we had saved about two thirds of the price and the owner let us take the bikes out and repay the rest in a few weekly instalments. Tennis was replaced by almost daily cycling, often around the Panorama circuit.

I started to save for a really smart outfit. The first goal was a pair of hand-made shoes made by a Hungarian in the camp. They were made according to the latest European style. I had seen them in the journal which came in the parcel from Italy. The tops were made of royal navy suede leather, with an applique pattern in the same material on the cuffs. The outsoles were one inch thick cork, wrapped by the same suede leather and welded onto the thick shank and heel which gave me additional height. In the shoe trade they used to be called "brothel creepers" and were worn by bodgies and widgies, those predecessors of hippies who paid extravagant attention to stylish clothing. In a few weeks, I put in an order with a Hungarian tailor at the camp for a navy blue, double-breasted suit. It also was hand-made and I took several trips to the camp for fitting sessions. When I finally collected it, I was able to pay the man in full but it pauperised me for a while and I was looking for a part-time job.

Rod told me about a cauliflower-growing farmer, not too far from the Depot on the flats of Kelso. He arranged a meeting at the Knickerbocker Hotel on Friday afternoon. Harold told me over a beer that he would pick me up at the gate of the Depot at 6 am on Saturday and would take me back at 12 noon, because he was playing in a Bathurst cricket team in the afternoon. I asked whether he could take a friend of mine as well and Harold agreed. He picked both of us up in his old Ford Ute and drove almost twenty minutes to the farm where, following a compulsory cup of tea, we started work at 7am. Two pounds for four hours was not a bad beginning, although the early start was a shock to the system. It became a regular part time job; at busy times allowing up to eight hours of work, but normally half a day. At the

Hádankový koutek

Pan **Richard Toman** vyřešil oba problémy správně a byl tentokrát jediný, kdo mi odpověděl. Moc hezky jsem si s ním v loňském roce dvakrát popovídala, když se přišel podívat do Sokola na český film; a včera mi od něho přišla nádherná kniha nazvaná „**Enigma**“, v níž je 172 hlavolamů. I když jsou některé příliš dlouhé pro tuto stránku a jiné mají složité obrázky, které bych si netroufla reprodukovat, už prostě nebudu mít výmluvu, že nemám problémy k uveřejnění. Nesmírně mu děkuji za sebe i za ty, kdo luští mé hádanky!

1. Equal Products: Each of seven digits from **0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8** and **9** is:
A	D	i)	Represented by a different letter in the figure to the left.
B	G	ii)	Positioned in the figure so that A x B x C , B x G x E and
C	F		D x E x F are equal.
- Which digit does **G** represent?

Solution: No letter can be 0, 5 or 7 as any letter appears in two columns at most. As each 8 and 9 must be a factor of at least one column or row, each of the three products must be a multiple of 72. Yet you cannot get a higher multiple of 72 three times from the given digits as only B and E can be used twice: so each of the products is exactly 72. Then **72 = 1 x 8 x 9** or **2 x 36 = 2 x 4 x 9** or **3 x 24 = 3 x 4 x 6**. Because **4** and **9** are used twice in the highlighted products, one of **B** or **E** is **4** and the other is **9**. In either case, **G** is **2**.

2. A mathematician says to another one: "I have three sons. The product of their ages is 36 and the sum is 13." The other one replies: "I need more information." The first one says: "My eldest son plays soccer." "OK, now I know the ages of your sons," happily states the second mathematician. What are their ages?

Solution: Number 36 has the following factors: 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12 and 18 and we need to pick up three of those factors, each possibly more than once, that multiply to give 36. But those three factors also have to add up to 13. If one of the factors is **1**, the only possibilities for the other factors to add up to 13 are **3 & 9** and **6 & 6**, but only **1 x 6 x 6 = 36**. Similarly we get: if one factor is **2**, the others two factors can only be **2 & 9** and if one factor is **3**, the other two factors would have to be **4 & 6**. But **3 x 4 x 6 > 36**, so there are no more possibilities and we have exactly **two triples: 1, 6, 6** and **2, 2, 9**. Only the second triple would allow for the eldest son. **Thus the mathematician's sons' ages are 2, 2 and 9.**

Dnešní hádanky:

První dvě hádanky jsou z Richardovy knihy "**Enigma**" **Fabrice Mazza** s podtitulem: "The big book of brain-teasers and games of logic", třetí z Internetu a můžete ji rovněž najít v knize: "**Anno's Hat Tricks**" japonského autora **Mitsumasa Anna**.

1. Logical Series

What is the next term in this logical series: **o, t, t, f, f, s, s?**

2. Bicycle Race

During a bicycle race, Roland overtakes the rider in the second place, then, just as he is approaching the finish line, he is overtaken by two competitors on their wooden bicycles. In what place does he finish?

3. Coloured hats

Professor Pots has set a tough challenge for his **four brightest students**, who are sat facing each other. He says: "I have **seven hats** here, **four black** and **three white**. I will **blindfold** you and then give you each a hat. I will then remove the blindfolds and ask each of you in turn if you are able to work out what is the colour of your hat." He does this. Each student thinks very hard before he speaks. And this is what each one says: First student: "I don't know." Second student: "I don't know either." Third student: "Nor do I." Before his blindfold is removed, **the fourth student announces the colour of his hat. What is it and how does he know?**

*Viktor Ponrepo, vlastním jménem Dismas Šlambor (6. 6. 1858 – 4. 12. 1926)
byl český průkopník kinematografie, majitel prvního stálého
kina v Praze v domě U modré štiky v Karlově ulici.*

KINO PONREPO – SOKOLSKÝ NÁRODNÍ DŮM SYDNEY

Představení se obvykle konají každou třetí neděli v měsíci v sokolském Národním domě v prvním patře 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest v 14.00 hodin.

Neděle 10/2/2013 v 14.00 hodin:

DOKTOR PRO ZVLÁŠTNÍ PŘÍPADY

Suchá komedie anglického stříhu. Ovdovělý středoškolský profesor ztratil zaměstnání na gymnáziu, které se změnilo na školu marketingu. S oborem, kterým je filozofie, literatura a latina, se ve výukovém programu tohoto ústavu nemá šanci uplatnit. Nastoupí jako vychovatel do věznice. Se svými latinskými citáty a nemoderními názory na morálku se mezi feťáky, bigamisty, násilníky, ruské mafiány a další „hrdiny“ světa za mřížemi dost výrazně nehodí. Nezapadá ale ani mezi své kolegy. V prostředí, které má svou vlastní morálku a hierarchii vztahů, se profesor chová seriózně, tak jak byl doposud zvyklý, a vyjadřuje se jazykem, který ve věznici zní jako cizí řeč. Není divu, že mezi klienty nápravného zařízení i bachaři vyznívá chvílemi hodně nepatřičně. Tato disproporce vyvolá nečekaný efekt. Právě v ní tkví komediální, a tím méně realistické jádro příběhu. Větší či menší střety se stupňují a nabalují na sebe sérii nedorozumění, pletich a násilností. Režie: Ivan Pokorný. Hrají: Václav Vydra nejml., Klára Klepáčová, Iva Pazderková, Dana Syslová, Dušan Urban, Anežka Rusevová a jiní.

Neděle 10/3/2013 v 14.00 hodin:

MINULOST JANY KOSINOVÉ

Student Jiří Sutnar se zranil, ale nikdo neví, jak k nehodě došlo. Uzdravující se Jiří řekne vše své matce. Před časem se zamiloval do herečky Jany Kosinové. Když ji viděl v divadle, napsal pro ni hru a doufal, že vzbudí její pozornost. Herečku jeho prvotina opravdu zaujala, neboť jí připomínala vlastní minulost. Je nyní slavná, ale má za sebou zlé zkušenosti. K divadlu ji pomohl Vilém, který ji stále pronásleduje a vydírá. Nešťastná žena podlehne čisté náklonnosti Jiřího a prožívá s ním chvíle štěstí. Vilém se však zúčastní premiéry Jiřího hry a žádá Janu, aby Jiřího opustila a odjela s ním do Ameriky. Následuje hádka, při které Vilém Janu zraní. Jiří se domnívá, že je mrtvá a obrátí proti sobě zbraň. Oba jsou nakonec zachráněni a hledají sílu v krátkém štěstí, jež spolu prožili. Režie: J. A. Holman. Hrají: Vlasta Matulová, František Roland, Anna Letenská, Svatopluk Beneš, Nora Cifková, Zorka Janů, Jan Pivec, Karel Hradilák, Miloš Nedbal, Ferenc Futurista, Eman Fiala a jiní.

Doctors vs. Gun Owners

Doctors

- (A) The number of physicians in the U.S. is 700,000.
- (B) Accidental deaths caused by Physicians per year are 120,000.
- (C) Accidental deaths per physician is 0.171

Statistics courtesy of U.S. Dept of Health and Human Services.

Now think about this:

Gun Owners

- (A) The number of gun owners in the U.S. is 80,000,000. (Yes, that's 80 million)
- (B) The number of accidental gun deaths per year, all age groups, is 1,500.
- (C) The number of accidental deaths per gun owner is 0.0000188

Statistics courtesy of FBI

So, statistically, doctors are approximately 9,000 times more dangerous than gun owners.

Therefore: "Guns don't kill people, doctors do."

FACT: NOT EVERYONE HAS A GUN, BUT almost everyone has at least one doctor.

This means you are over 9,000 times more likely to be killed by a doctor than by a gun owner!!!

Please alert your friends to this alarming threat. We must ban doctors before this gets completely out of hand!!!!

Out of concern for the public at large, we withheld the statistics on lawyers for fear the shock would cause people to panic and seek medical attention!

(Who ever thought of this should be shot.)

Socrates - thoughts on gossip.

Keep this in mind the next time you are about to repeat a rumour or spread gossip.

In ancient Greece (469 - 399 BC), Socrates was widely lauded for his wisdom.

One day an acquaintance ran up to him excitedly and said, "Socrates, do you know what I just heard about Diogenes?"

"Wait a moment," Socrates replied, "Before you tell me I'd like you to pass a little test. It's called the Triple Filter Test."

"Triple filter?" asked the acquaintance.

"That's right," Socrates continued, "Before you talk to me about Diogenes let's take a moment to filter what you're going to say. The first filter is Truth. Have you made absolutely sure that what you are about to tell me is true?"

"No," the man said, "Actually I just heard about it."

"All right," said Socrates, "So you don't really know if it's true or not. Now let's try the second filter, the filter of Goodness. Is what you are about to tell me about Diogenes something good?"

"No, on the contrary..."

"So," Socrates continued, "You want to tell me something about Diogenes that may be bad, even though you're not certain it's true?"

The man shrugged, a little embarrassed. Socrates continued, "You may still pass the test though, because there is a third filter, the filter of Usefulness. Is what you want to tell me about Diogenes going to be useful to me?"

"No, not really."

"Well," concluded Socrates, "If what you want to tell me is neither True nor Good nor even useful, why tell it to me or anyone at all?"

The man was bewildered and ashamed. This is an example of why Socrates was a great philosopher and held in such high esteem.

It also explains why Socrates never found out that Diogenes was shagging his wife.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Všechno ostatní je Made in China.

Rudý rozpor.

Komunisté vymírají, přesto mají o sto tisíc voličů víc 14. října 2012

PRAHA - Komunisti v Česku vymírají, uklidňují už léta politologové. Jenže pohled na víkendovou volební mapu naznačuje opak. KSČM má nyní slušnou šanci na svého historicky prvního hejtmana, v Praze vůbec poprvé postupuje do druhého senátního kola komunista.

Ve srovnání s posledními krajskými volbami mají letos komunisti sto tisíc nových voličů. Zatímco v roce 2008 k urnám přineslo jejich lístek 438 024 lidí, letos to bylo už 538 953. Avšak při ponoru do statistik je možná i jiná interpretace. Postavíme-li vedle sebe čísla z posledních parlamentních voleb (589 765 hlasů v roce 2010), dá se říci, že za dva roky přišla KSČM o padesát tisíc hlasů, tedy i voličů.

Jistě, srovnání je to nepřesné. Ve volbách do sněmovny v roce 2010 byla dvojnásobná volební účast, rovněž rozdílná je volební účast i v posledních dvou krajských volbách.

A navíc přimhouříme-li oko, zatímco ostatní velké strany čelí propadům či ziskům, rudá voličská základna se neustále pohybuje kolem půlmilionu. Ze všeho tedy nejvíc platí letitá teze o disciplinovaných voličích, které tu a tam posílí protestní hlasy.

A to navzdory tomu, že členů KSČM opravdu rok od roku ubývá. Podle posledních dat mají komunisti letos evidovaných 63 tisíc straníků, kdežto ještě v roce 2009 jich bylo 66 627 členy.

Hlasy pro ODS, ČSSD a KSČM ve volbách po roce 2000

Krajské volby	2000	2004	2008	2012
KSČM	496 688	416 807	438 024	538 953
ČSSD	344 441	297 083	1 044 719	621 961
ODS	559 301	769 848	687 005	324 081
Parlamentní volby	2002	2006	2010	
KSČM	882 653	685 328	589 765	
ČSSD	1 440 279	1 728 827	1 155 267	
ODS	1 166 975	1 892 475	1 057 792	

Při obhajobě katastrofálního výsledku ODS na to upozornil už premiér Petr Nečas. V historii krajských voleb se ještě nikdy vládním stranám nepovedlo uspět v krajských volbách. Naopak, většinou partaje řídící zemi boj o hejtmanství výrazně prohrály.

Je třeba také říct, že krajské volby přemalovávaly hejtmanství už v minulých dvanácti letech. Pro KSČM to totiž není první vítězství v krajských volbách. Hned ty první v roce 2000, kdy zemi řídila díky opoziční smlouvě Zemanova ČSSD, ukázaly, že strana, která vede zemi, v krajských volbách drtivě ztrácí. Třináct krajů si tehdy rozdělila ODS (7), Čtyřkoalice (5) a KSČM (1).

Poté, co lidovci a Unie svobody usedli v roce 2002 do vlády s ČSSD, ovládly krajské volby občanství demokraté, kteří slavili hned ve 12 krajích. Poslední - Jihomoravský - uhájila KDU-ČSL.

Čtyři roky staré volby není třeba příliš připomínat. Boj o zdravotnické poplatky tehdy katapultoval ČSSD do čela všech 13 krajů.

ČSSD nevládla, přesto ztratila stejně jako ODS

ČSSD přes vítězství v krajských volbách přišla o 75 mandátů, poražená ODS dokonce o 78. KSČM naopak 68 křesel získala. TOP 09 s hnutím Starostové získala navíc 37 zastupitelů, lidovci si polepšili o pět křesel.

On-line reportáž

Výsledky voleb do Senátu a krajů 2012

18:39 Sociální demokraté, kteří s 12 křesly vyhráli volby do zastupitelstva Zlínského kraje, zahájili jednání s dalšími stranami o případné koalici.

18:41 ČSSD, jež byla v karlovarských volbách druhá za KSČM, bude při koaličních jednáních žádat **post hejtmana** kraje a pět křesel v devítičlenné radě.

18:59 Představitelé nejúspěšnějších stran v krajských volbách pokračují v jednáních o povolebních koalicích, dva dny po volbách jasno ale není v žádném ze 13 krajů.

19:22 ČSSD v Královéhradeckém kraji sestavila vyjednávací tým. Jednání o koalici jsou s jednotlivými stranami naplánována na sobotu a pondělí.

Zdroj: http://www.lidovky.cz/rudy-rozpor-komunisti-vymiraji-a-maji-o-sto-tisic-vic-voлицu-p5z-/zpravy-domov.aspx?c=A121014_144029_ln_domov_sm

Zemřel komunistický prokurátor Vaš, zodpovědný za smrt generála Píky -ČTK- Lidovky.cz 10. prosince 2012

PRAHA - V šestadevadesáti letech zemřel bývalý komunistický prokurátor Karel Vaš. Byl zodpovědný za justiční vraždy a stovky zničených životů za mřížemi.

Informoval o tom server iDnes.cz. „Mohu potvrdit, že Karel Vaš zemřel,“ řekl serveru Eduard Stehlík, první náměstek Ústavu pro studium totalitních režimů. Komunistický prokurátor skončil v sobotu v domově důchodců na pražském Chodově.

Vaš mimo jiné vedl proces s generálem Heliodorem Píkou, který byl na základě falešných důkazů popraven. Za tuto justiční vraždu byl i souzen, ale podle soudu byl již případ promlčen. Byl podezřelý i z dalších trestných činů, například z vraždy Belgičana Ěmila de Backera, z organizování procesů s bývalými vojáky ze Západu.

Karel Vaš se narodil 20. března 1916 na Podkarpatské Rusi. V 17 letech vstoupil do KSČ. Po roce 1948 se stal prokurátorem a vyšetřujícím soudcem.

Podle policejního Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu se Vaš jako prokurátor Vrchní vojenské prokuratury v Praze a pak jako vyšetřující soudce pražského státního soudu významně podílel na nezákonném odsouzení Píky k trestu smrti v roce 1949.

Proces s Píkou, představitelem zahraničního československého protinacistického odboje, byl podle policie vykonstruovaný. Vaš podle vyšetřovatele například zařadil do Píkova spisu falešný dokument o tom, že generál pracoval pro britskou zpravodajskou službu. Vaš vinu popíral, stíhání před lety v knize označil za perzekuci.

Trest smrti navrhoval Vaš také v mnoha dalších kauzách. Političtí vězni mu přezdívali „soudce kat“. Později se paradoxně sám stal obětí komunistické justice. Kvůli údajné velezradě strávil čtyři roky ve vězení. V roce 1956 jej rehabilitovali, poté pracoval jako úředník a novinář.

Zdroj: http://www.lidovky.cz/zemrel-komunisticky-prokurator-vas-zodpovedny-za-smrt-general-piky-1ep-/lide.aspx?c=A121210_113531_lide_kim

Vaš byl fanatik, jehož se báli i čeští komunisté

Radek Kedroň Lidovky.cz

Rozhovor 10. prosince 2012

Kdo byl skutečně prokurátor Karel Vaš? Fanatický řezník, jemuž Sovětský svaz za jeho služby daroval mercedes. Inteluál, který z každého během pěti minut udělal blbce či rovnou špiona. A také stařík, který nechápal, proč nebyl po roce 1989 povýšen.

„Vaš všechny své oběti do smrti označoval za gestapáky anebo zrádce. Ničeho nelitoval,“ popisuje historik Pavel Paleček, jenž se s Vašem několikrát osobně setkal a který o jeho případu právě dokončil polohraný dokument. Film Utrpení prokurátora Karla Vaše má mít premiéru v únoru příštího roku.

Lidovky.cz: Soudce, vojenský prokurátor a kontrarozvědčík Vaš vynesl na 200 rozsudků s tresty vyššími než 10 let nad politickými vězni v 50. letech, z nichž asi dvacet bylo popraveno. Vyrovnal se mu ve své době někdo?

Obdobných řezníků bylo více, ale fanatismem a úzkou provázaností se sovětskou zpravodajskou službou ho předčil asi málokdo. Taky proto měl Karla Vaše v roce 1949 zavraždit Josef Kasal, kterého vyslali z Německa českoslovenští důstojníci, kterým se podařilo před Vašovým řáděním uprchnout. Vaš měl ale celý život neuvěřitelné štěstí. V ten večer, kdy se mu Kasal vloupal do bytu a čekal na něj s pistolí v ruce, domů nepřišel. Další pokus o jeho vraždu proběhl v roce 2002, kdy bylo zřejmé, že nebude za své zločiny odsouzen. I tyto dva pokusy naznačují, že lidé jako on nebylo v armádě tolik. Jediným trestem je pro něj, že můžeme mluvit o jeho skutcích – zemřel ale nedlouho před uvedením filmu o jeho zločinech.

Lidovky.cz: Byl fanatickým komunistou?

Byl typem člověka, kterého bylo možné potkat spíš v Moskvě než v Praze, kde až takový radikalismus nebyl běžný. Pro jeho povahu ho českoslovenští komunisté nesnášeli a nabádali ho, aby odešel do Sovětského svazu, na jehož území se narodil. Vaš však odmítl jak funkci generálního prokurátora Zakarpatské Ukrajiny, tak i funkci kulturního ataše v Paříži. NKVD mu totiž nařídila, aby působil v Praze. Tu měl ale rád – vystudoval zde práva, měl na Letné 160metrový byt se služkou a NKVD mu po roce 1948 vystavila potvrzení, že jeho Mercedes Benz nesmí být znárodněn, protože se jedná o osobní dar Sovětského svazu, takže se na něj české zákony nevztahují. Takto se i Vaš sám choval. Zákony se na něj prostě nevztahovaly. Bohužel ani po roce 1989.

V sobotu 8. prosince bývalý komunistický prokurátor Karel Vaš zemřel

Lidovky.cz: Případem Vaše se zabýváte několik let. Našel jste pro něj nějaké polehčující okolnosti?

Karel Vaš byl charismatický člověk se třemi doktoráty, který z vás dokázal udělat blbce (nebo vlastizrádce a špiona) za pět minut. Vyrazil mi dech dotazem, zda jsem četl Fukuyamův Konec dějin, což jsem od devadesátiletého starce nečekal. On nebyl žádná mlátička z kriminálu, ačkoliv sám mučil vězně, ale byl také velmi nezdařilým intelektuálem – měl se na Karlově univerzitě habilitovat. A o to byl nebezpečnější. Dokázal zcela nehumánní příšernost udělat voňavou a krásnou.

Lidovky.cz: Vaš byl odsouzen v roce 2001 za justiční vraždu generála Heliodora Píky. Odvolací soud však rozsudek zrušil z důvodu promlčení viny. Zaznamenal jste u něj pocit viny? Zalitoval někdy svých skutků?

Naopak, stěžoval si, že lidé, které odsoudil, jsou na Hradě vyznamenáváni a že on nebyl po roce 1989 povýšen. Na generála. Jeho poslední hodnost byla podplukovník. Ani armáda mu jeho vojenské šarže neodňala, ač byl shledán vinným za justiční vraždu zástupce šéfa jejího generálního štábu – skutek byl – chybně – prohlášen za promlčený. Vaš byl spoluodpovědný za masakr tisícovky civilistů po skončení války – všechny své oběti do smrti označoval za gestapáky anebo zrádce. Ničeho z toho nelitoval. O Píkovi mi jednou řekl, že dnes by mu dal „pouze“ 15 let. Na můj dotaz, zda i 15 let není „za nic“ mnoho, odpověděl, že by ho beztak brzy pustili...

Lidovky.cz: Proč je dobré si jeho případ připomínat?

S Karlem Vašem neodchází poslední komunistický zločinec. Jistě jich ještě mnoho žije a žel o nich média referují, až když zemřou. Fakt ale je, že Vaš byl jednou z nejvýraznějších postav, která symbolizuje děsivé dějiny naší země od jejího vzniku až po dnešek. Bojím se, že po jeho smrti zapomeneme nejen na něj, ale i na všechny příšerné věci, které se ve 20. století odehrály.

Let's tell the burning truth about bushfires and the ALP-Greens coalition

Miranda Devine The Sunday Telegraph January 13, 2013

WHENEVER a major bushfire catastrophe occurs in Australia, the victims are essentially told to shut up.

It happened after Victoria's Black Saturday fires in 2009. It happened after the Canberra bushfires, 10 years ago on Friday. And it's happening now in Tasmania. "Now is not the time for that conversation," says the Tasmanian Minister for Emergency Management, David O'Byrne, avoiding questions about why adequate hazard reduction burns were not done in cooler months to remove fuel from the path of inevitable summer fires. It's just too early, claims Premier Lara Giddings, presiding over Tasmania's ALP-Greens coalition.

But the residents of Dunalley, whose town was overrun, and the farmers whose properties and livestock have been wiped out, want that conversation right now.

Now is the time for farmers to complain that they could never get a permit to burn off excessive ground fuel on their properties. Now, while public attention is focused, and before the truth can be buried for years. Now is the time to point out, perhaps, that a fire which begins in a national park carrying negligently heavy loads of ground fuel can become an unstoppable inferno which will eventually burst out into the Canberra suburbs and kill four people and consume 500 homes. Now is the time for people who understand the bush to tell the rest of Australia what fools we are.

"Fuel reduction burns make it possible to fight and control a fire; what happened here was uncontrollable," Dunalley farmer Leigh Arnold told *The Australian*. Greenies who oppose such burnoffs, "care more about birds and wildlife than they do about people and farms," he said. "But what's the point of that now when the hills and trees they told me I couldn't burn off, because there were protected eagles and swift parrots there, are now all burned and the fire it created was so hot we had dead swans dropping out of the sky?"

No, the only permissible comment on a bushfire catastrophe is to say it was caused by "climate change" - that convenient get-out-of-jail free card for greenies, governments and the obstructive bureaucracies they jointly create. But we've heard it all before, and we're not buying it.

"It's really simple," says Brian Williams, captain of the Kurrajong Heights bushfire brigade, a veteran of 44 years of firefighting, in one of the most extreme fire risk areas of Australia, on a ridge surrounded by 0.75 million hectares of overgrown national park between the Blue Mountains and Wollemi. "Fires run on fuel. Limited fuel means limited fire."

Green tape and heavy-handed bureaucracy has made his job harder today than in 28 years as captain. Rather than needing six people to perform a controlled burn in the cooler months, now 40 are involved, to oversee biodiversity and so on.

Williams managed to conduct just two of the five hazard reduction burns he planned before this fire season. But don't blame greenies. All week they have been claiming they support hazard reduction. Really?

No matter what legalistic and linguistic ploys are now used to rewrite history, green hostility to proper bushfire management is on the record, from the light-green NIMBYs who object to smoke, to green lobbyists who infiltrate government decision-making, taxpayer-funded green activists who embed themselves in government agencies, the bureaucratic green tape which makes the job of volunteer firefighters so difficult, the green NGOs who strongarm politicians, right up to the political arm of green ideology, The Greens.

It is true The Greens have developed a new set of "aims" including a caveat-studded "effective and sustainable strategy for fuel-reduction management". In practice, on the ground, it amounts to covert opposition. Williams scoffs at the Orwellian sophistry: "They publicly say they support it. The reality of how it pans out is nothing like that. Greens have two faces and underneath they are undermining everything."

While there have been improvements under a new state government, Williams says hazard reduction is still inadequate across NSW, reaching just 1 per cent rather than the 5 per cent minimum recommended by the Victorian bushfire inquiry.

At least in the hard-won patch of Volunteer Fire Fighter Association president Peter Cannon, around Dubbo, Parkes and Forbes, hazard reduction is complete this year and he is confident any fires will be controllable. He says it is a credit to hard-working firefighters that Tasmania-scale destruction has not occurred in NSW despite extreme fire conditions.

Another bright spot is the latest Rural Fire Service annual report which says more than 80 per cent of planned hazard reduction was achieved, and the area treated should increase by 45 per cent over three years. It's not enough but it's a welcome change from the dark days of 2003, eight months before the Canberra inferno, when former RFS Commissioner Phil Koperberg told a NSW parliamentary inquiry that widespread hazard reduction was "an exercise in futility".

Fast forward to last month and blame for that fire has finally been laid where it belongs, at the feet of Koperberg's RFS and the green-influenced National Parks and Wildlife Service.

Brinadabella farmer Wayne West, whose property was wiped out in the fires, sued the two agencies. Last month in the ACT Supreme Court, Chief Justice Terrence Higgins found them negligent. The episode demonstrated how green pressure on decision-makers filters down into a cascade of subtle bureaucratic obstructions which disempower firefighters on the ground and disregard their expertise. The result in 2003 was that a small fire at McIntyre's Hut in the Brindabella ranges was allowed to rage out of control through the national park to emerge 10 days later, and burn lethally through Canberra's suburbs.

Unfortunately for West and his insurance company, the government agencies are protected by statute and don't have to pay compensation. But West won a moral victory. We all are in his debt because he fought for the truth and refused to shut up.

The Netherlands to Abandon Multiculturalism

by Soeren Kern June 23, 2011

<http://www.gatestoneinstitute.org/2219/netherlands-abandons-multiculturalism>

The Dutch government says it will abandon the long-standing model of multiculturalism that has encouraged Muslim immigrants to create a parallel society within the Netherlands.

A new integration bill, which Dutch Interior Minister Piet Hein Donner presented to parliament on June 16, reads: "The government shares the social dissatisfaction over the multicultural society model and plans to shift priority to the values of the Dutch people. In the new integration system, the values of the Dutch society play a central role. With this change, the government steps away from the model of a multicultural society."

The letter continues: "A more obligatory integration is justified because the government also demands that from its own citizens. It is necessary because otherwise the society gradually grows apart and eventually no one feels at home anymore in the Netherlands. The integration will not be tailored to different groups."

The new integration policy will place more demands on immigrants. For example, immigrants will be required to learn the Dutch language, and the government will take a tougher approach to immigrants who ignore Dutch values or disobey Dutch law.

The government will also stop offering special subsidies for Muslim immigrants because, according to Donner, "it is not the government's job to integrate immigrants." The government will introduce new legislation that outlaws forced marriages and will also impose tougher measures against Muslim immigrants who lower their chances of employment by the way they dress. More specifically, the government will impose a ban on face-covering Islamic burqas as of January 1, 2013.

If necessary, the government will introduce extra measures to allow the removal of residence permits from immigrants who fail their integration course.

The measures are being imposed by the new center-right government of Conservatives (VVD) and Christian Democrats (CDA), with parliamentary support from the anti-Islam Freedom Party (PVV), whose leader, Geert Wilders, is currently on trial in Amsterdam for "inciting hatred" against Muslims.

As expected, Muslim organizations in Holland have been quick to criticize the proposals. The Moroccan-Dutch organization Samenwerkingsverband van Marokka-

anse Nederlanders, which advises the government on integration matters, argues that Muslim immigrants need extra support to find a job. The umbrella Muslim group Contactorgaan Moslims en Overheid says that although it agrees that immigrants should be better integrated into Dutch society, it is opposed to a ban on burqas.

But polls show that a majority of Dutch voters support the government's scepticism about multiculturalism. According to a Maurice de Hond poll published by the center-right newspaper Trouw on June 19, 74 percent of Dutch voters say immigrants should conform to Dutch values. Moreover, 83 percent of those polled support a ban on burqas in public spaces.

The proper integration of the more than one million Muslims now living in Holland has been a major political issue ever since 2002, when Dutch politician Pim Fortuyn was assassinated for his views on Muslim immigration, and since 2004, when Dutch filmmaker Theo van Gogh was stabbed to death for producing a movie that criticized Islam.

Muslim immigration to the Netherlands can be traced back to the 1960s and 1970s, when a blue collar labour shortage prompted the Dutch government to conclude recruitment agreements with countries like Algeria, Morocco, Tunisia and Turkey. In the 1980s and 1990s, Muslims also arrived in the Netherlands as asylum seekers and refugees, mainly from Afghanistan, Bosnia, Iran, Iraq, Pakistan and Somalia.

There are now an estimated 1.2 million Muslims in the Netherlands, which is equivalent to about 6 percent of the country's overall population. Moroccans and Turks comprise nearly two-thirds of all Muslims in the Netherlands. Most Muslims live in the four major cities of the country: Amsterdam, Rotterdam, The Hague and Utrecht.

As their numbers grow, Muslim immigrants have become increasingly more assertive in carving out a role for Islam within Dutch society. For example, a documentary aired by the television program Netwerk in June 2009 reported that Dutch law was being systematically undermined by the growth of Sharia justice in the Netherlands.

In December 2004, the Dutch Ministry of the Interior published a 60-page report titled From Dawa to Jihad. Prepared by the Dutch intelligence agency AIVD, the report says that the Netherlands is home to up to 50,000 radical Muslims whose key ideological aim is to target the Western way of life and to confront Western political, economic, and cultural domination.

The report concludes that Dutch society is poorly equipped to resist the threat of radical Islam because of "a culture of permissiveness" that has become synonymous with "closing one's eyes" to multiple transgressions of the law.

As for Interior Minister Donner, he has undergone a late-in-life conversion on the issue of Muslim immigration. In September 2006, while serving as justice minister, Donner provoked an outcry after saying that he welcomed the introduction of Islamic Sharia law in the Netherlands if the majority wants it. He also said Holland should give Muslims more freedoms to behave according to their traditions.

After applauding Queen Beatrix for respecting Islam by not insisting that a Muslim leader shake hands with her during a visit to the Mobarak Mosque in The Hague, Donner said: "A tone that I do not like has crept into the political debate on integration. A tone of: 'Thou shalt assimilate. Thou shalt adopt our values in public. Be reasonable, do it our way.' That is not my approach."

Fast forward to 2011 and Donner now says his government "will distance itself from the relativism contained in the model of a multicultural society." Although society changes, he says, it must not be "interchangeable with any other form of society."

It just hit me! *(From Internet)*

My dog sleeps about 20 hours a day. He has his food prepared for him. He can eat whenever he wants, 24/7/365. His meals are provided at no cost to him. He visits the doctor once a year for his check-up, and again during the year if any medical needs arise. For this he pays nothing and nothing is required of him. He lives in

a nice neighbourhood in a house that is much larger than he needs, but he is not required to do any upkeep.

If he makes a mess, someone else cleans it up. He has his choice of luxurious places to sleep. He receives these accommodations absolutely free.

He is living like a Queen, and has absolutely no expenses whatsoever. All of his costs are picked up by others who go out and earn a living every day.

I was just thinking about all this, and suddenly it hit me in the head like a ton of bricks...

My dog must be an Illegal Immigrant.

Odpověď všem, kdo řekli ano

Lubomír Stejskal *Stejskal.estranky.cz* 11. prosince 2012

Uplynulo něco málo přes týden od okamžiku, kdy VS OSN drtivou většinou hlasů přiznalo Palestinské autonomii vyšší diplomatický status, což je všeobecně chápáno jako uznání „Palestiny“ coby státu.

Světová organizace se tak postavila nejen za tu „Palestinu“, kterou reprezentuje Mahmúd Abbás, ale také za gázskou část arabské Palestiny – tedy za Hamas. V naivní představě, že je to krok k míru.

Přesně jako v čase Mnichova 1938. Hitler dostal, co chtěl, přičemž on sám interpretoval tento svůj úspěch docela jinak než premiéři Británie a Francie. Pro Západ to měl být konec německých požadavků, pro Führera to byl začátek expanze Třetí říše.

V kontextu toho, co se v OSN 29. listopadu 2012 stalo, není možné se tvářit, že byla podpořena pouze „Abbásova Palestina“ - a před „hamásovskou Palestinou“ strkat hlavu do písku. Gaza a Západní břeh, Západní břeh a Gaza, to jsou spojitě nádoby jedné a téže Palestinské autonomie.

Je tedy nezbytné, aby svět, a zejména ty země, které ve VS hlasovaly PRO (Palestinu), také pozorně poslouchaly nejen to, co zaznívá z Ramalláhu, ale také z Pásmu Gazy. Tam v pátek (7/12) přijel z Egypta na svoji první návštěvu Chálid Mišál, exilový lídr Hamasu, a v sobotu vystoupil před mnohatisícovým davem s projevem.

Nebudu tajit, že jsem na jeho vystoupení čekal jako na málokteré v poslední době. Možnosti byly dvě. Buď se dočkáme nějakého zásadního obratu v politice Hamasu, anebo to dopadne jako vždycky.

Dopadlo to jako vždycky.

Rezoluce nerezoluce, Mišál se zachoval jako Hitler po Mnichovu: naplival do tváře těm, kdo „ve jménu míru“ posloužili palestinským Arabům jako užiteční idioti (a nejsou stíženi chorobou protiizraelské nenávisti). Na shromáždění pod otevřeným nebem u příležitosti 25. výročí založení jím vedené teroristické organizace řekl několik zásadních vět, které ukázaly v pravém světle, jak se věci mají.

Palestina je naše od řeky (Jordánu) k moři (Středozemnímu), od jihu k severu. Neustoupíme o jedinou píď (z naší) země. Nikdy neuznáme legitimitu izraelské okupace (rozuměj: celé Palestiny).

Šéfterorista Mišál si také zafantazíroval, když jmenoval místa svých budoucích triumfálních návštěv: **Dnes je to Gaza, zítra to bude Ramalláh, potom Jeruzalém, pak Haifa a Jaffa.**

Zkusme si představit následující situaci. Hitler přijede po Mnichovu do Chebu a před shromážděnými tisíckovkami sudetských Němců otevřeně prohlásí: Dnes jsem jako vítěz zde, zítra budu jako vítěz v Praze, poté ve Varšavě, pak v Paříži ... Jak by se tato slova poslouchala signatářům Mnichovské dohody z Británie a Francie a jejich podporovatelům?

Sobotní Mišálův projev je odpovědí na otázku, pro co také oněch 138 zemí ve Valném shromáždění hlasovalo. Nejen pro palestinskou státnost. Chtě nechtě podpořily terorismus a úsilí o likvidaci jednoho z členských států OSN. Zachovaly se stejně pošetile jako Chamberlain s Daladierem, kteří svým mnichovským podpisem nepodpořili mír, nýbrž Hitlerovu dobovačnou politiku.

PERLY A PERLIČKY – sokolské i neškolské

V prvním kole české prezidentské volby obdržel nejvíce hlasů kandidát Miloš Zeman, a hned za ním se umístil ministr zahraničí a vedoucí strany Top 09 Karel Schwarzenberg. Protože však nikdo z kandidátů nedosáhl poloviny hlasů voličů, proběhne ve dnech dvacátého pátého a dvacátého šestého ledna **druhé volební kolo**, v němž se utkají **Zeman** se **Schwarzenbergem**.

Může se vůbec nějaká jiná sokolovna v tomto široším světě pochlubit tou naší sydneyjskou raritou? Dovoluji si o tom vážně pochybovat. Doneslo se mi však přesto k sluchu, že vzhledem k projevené neochotě příslušných míst ve Věčném městě blahorečit bratru Petrovi Čermákovi, bychom měli přikročit k udělení záslužné medaile za výbor naší sokolské jednoty v Sydney dnes alespoň pouhým perem my. Není už času k dalším odkladům, a tužme se tedy!... Sokolské kino Ponrepo založil, myslím, zde v Sydney někdejší obětavý sokolský spolupracovník bratr Jan Jirásek, a po mnoho let je pak s úspěchem provozoval. Po jeho tragickém skonu vedení kina se nakonec ocitlo v rukou bratra Čermáka, a ten je teď jeho uznávaným provozovatelem po hezkou řádku let. Kromě měsíců prosince a ledna nás jím vedené kino častuje nedělními představeními filmů měsíc co měsíc, a jsou to téměř bez výjimky filmy české, od prvorepublikánských klasiků po ty nejnovější výtvořiny české kinematografie. Ono by se snad řeklo, že promítnout něco v prostředí sokolovny jednou za měsíc není nic moc, ale zkuste si to! Vybrat a sehnat vhodný film s vhodným námětem, přehrát si ho, zhodnotit jeho provedení, zajistit technický úspěch promítnutí, věnovat nedělní odpoledne, třeba jen jednou za měsíc, k zábavě sokolských i nesokolských diváků, a zastávat přitom náročnou funkci sokolského pokladníka a mnohovykonavatele povinností jednoty – ono to jistě není „jen tak“. Takže, milí přátelé, přiložme dlaně k zaslouženému potlesku, a vzdejme ten **nejvřelejší dík bratru Čermákovi** za jeho obětavou práci jako neúnavného provozovatele a udržovatele tradice kina Ponrepa, s přáním zduřu do mnoha dalších let! Průkopník české kinematografie a majitel prvního stálého českého kina v Praze, pan Viktor Ponrepo, vlastním jménem Dismas Šlambor, se jistě ze svého věčného loviště k našemu blahopřání rád připojí... A nakonec ještě alespoň slovíčko k listopadovému promítání filmu „S tebou mě baví svět“. Neškodná a zábavná komedie českého filmu, s neodolatelnými záběry dětských herců/neherců, jejichž juniorem je dokonce batole. Batole ve filmu – není i to záslužná jedinečnost postsametového provozu Barrandova?

Když se v lednu 1788 přes Atlantik, Jižní Ameriku, kolem mysu Dobré naděje a z Botany Bay nakonec do sydneyjského přístavu dostrachala pomenší flotila plachetnic s britskými trestanci, nemohl její velitel kapitán Arthur Phillip ještě ani zdaleka tušit, že za nějakých pouhých dvěstě let se tu bude majestátně rozprostírat velkoměsto mrakodrapů s obrovským mostem a operním domem světového renomé. Co se tehdy vlastně dělo v ostatním světě? Francie stála před vypuknutím revoluce, která otrásla Evropou. Ruský car dobýval zbytky Sibíře a přivtěloval je ku svému moskevskému samoděržaví, Polsko si mezi sebou rozdělovali Prusové, Rakušané a ruští molodci, a Rakousko zářilo jako mocná středoevropská říše. Itálie byla ještě rozdrobena na městské státečky, Španělé zápolili s Británií o světovou námořní moc, Amerika už se prohlásila za zemi neodvislou na Britanii, a Britanie suverénně ovládala indické trhy pod ochranou námořních děl. V Asii se to všechno jen choulilo opatrně při zemi, Japonsko setrvalo v izolaci, Čína nijak neohrožovala světové trhy, na Ceylonu pěstovali čaj a na Středním východě se nikomu ještě nezdálo o olejových podzemních bohatstvích. Češi si vylizovali pobělohorské rány, a abé Dobrovský byl ještě studentikem. Všechno bylo prostě jinak když kapitán Phillip prohlásil nehostinné břehy Nového Jižního Walesu za britské vlastnictví... To bylo tenkrát, především – a dnes je z toho ze všeho jedna radost! Hip, hip, hurrá – třikrát hurrá!

Ještě je tu mezi námi dost pamětníků někdejší oblíbené sokolské dětské hvězdy-recitátorky Yvonky Černé. Už sice dobrého půl století nerecituje, je lékařkou, ale je také několikanásobnou babičkou. Manželce jejího syna Michaela se v listopadu narodil chlapeček, i dcera Miriam má mladičkou ratolístku, a očekává prý další nárůst během několika měsíců... Takže její maminka, Miluška Černá, bedlivá čtenářka našeho Věstníku, seniorka rodu, je prababičkou – a není tomu vlastně tak dávno kdy se ještě čile vrtívala za pultem cukrářství Černých v Canterbury... Nu, čas prostě oponou trhnul...

V prosinci opustil v Praze na Vinohradech toto naše slzavé údolí profesor **Zdeněk Slouka**, spisovatel, žurnalista, publicista, politolog, a jeden z těch exulantů, kteří skončili svou dlouhou pouť nakonec přece jen doma. Profesor Slouka byl ovšem opravdu „doma“ v rodném Brně, kde kdysi začínal jako mladý redaktor Lidových Novin pod vedením Ferdinanda Peroutky. Velmi brzy po Gottwaldově převzetí moci uprchnul s mladou chotí Olunkou do Rakouska, odkud ho exilový vítr zavál k nám do Sydney. Zde si pobýli s manželkou dva roky, nejdříve - po krátkém pobytu v lágru v Bathurstu - jako domovníci jednoho velkého objektu ve vnitřním městě, kde se Zdeněk vycvičil na obratného hubiče krys, později se uchýtil jako úředníček a knihovničec v Mitchell library. Uveďme zde také, že vůbec první neformální schůzka zájemců o vytvoření sokolské jednoty v Sydney proběhla v roce 1950 ve skromném Sloukově příbytku. Nakonec se ale Sloukovi vrátili do Evropy, kde počátkem padesátých let pak působil Zdeněk Slouka ve Svobodné Evropě, a prošel nejednou exilovou instancí, než nakonec vystudoval ve Spojených Státech jednu z prestižních universit, získal tam profesuru a usadil se se ženou a synem v New Yorku. Brzy po listopadové výměně stráží na Hradčanech přesídlil do Prahy, kde působil jako především žurnalista a politolog, a kde také psal a vydával knihy... Profesor Slouka byl jedním z klasických případů českých exulantů, jimž Australani přistrkávali počátkem padesátých let do rukou lopatu, v dokonalém neuznávání jejich akademických kvalit a vybavení. Zdeněk Slouka se dožil v Praze devadesátky.

Český tenis se v minulém roce opravdu vyznamenal – a to jak tenis mužů, tak i tenis žen. České tenistky v listopadu uhájily svůj titul týmových šampionek Federation cupu porážkou srbských reprezentantek. Petra Kvitová vyhrála jeden zápas a další sice prohrála, ale Lucie Šafářová zato zvítězila v obou svých utkáních přesvědčivou a překvapivou porážkou Any Ivaničové a Jeleny Jankovičové. Utkání probíhalo v pražské O₂ Aréně za hojně účasti diváků a v trojbarevné záplavě českých vlajek. Vlajky Evropské unie se tam - dost symbolicky – neobjevovaly, a to ani při předávání cen za nadšeného potlesku publika. To jistě nevyjadřovalo českou zášť vůči Evropě, nýbrž pouhý nezájem a vlažnost k instituci, o jejíž ustavení usiloval již před mnoha sty lety samo Jeho Veličenstvo král Jiří Poděbradský... V listopadu dobyli zaslouženého vítězství ve finále prestižního tenisového turnaje Davis cupu proti Španělům i muži. Hrál se v Praze, a svým umem se vyznamenal hlavně již nikoli nejmladší tenista Štěpánek. Pražská Aréna opět tonula v záplavě českých vlajek, a o podporu z hlediště neměli nouzi ani Češi, ani Španělé, které povzbuzovala početná skupina přítomných Španělů s vlajkami i jinými symboly Hibernie... Požívá tedy letos Česká republika zcela zaslouženě reputaci opravdové tenisové velmoci.

Je tomu již celých dvacet let od zrušení australského velvyslanectví v Praze. Fungovalo do jednatřicátého prosince 1992, tedy do posledního dne existence Československa. Od toho dne jsou Češi nuceni vyřizovat důležité záležitosti s Austrálií buď v neblízké Vídni, anebo ve vzdálené Varšavě. S použitím analogie bychom dospěli k závěru, že Australané by měli vyřizovat důležité záležitosti s Českou republikou buď v Tokyu nebo v Seoulu. Dobře jsme si sice vědomí, že ignorantství canberských mocnářů přetrvává v podstatě dodnes, ale znovu si zde zaznamenejme, že zatímco Česká republika zachovává v Canbeře velvyslanecké zastoupení, Australané se dodnes nepokoušejí vzájemné diplomatické styky recipročně vyvážit. Češi jim za to zřejmě nestojí. Zapišme si to ale dobře za uši.

Ovšem, doma ti naši lidé láteři a láteři, nadávají na to i ono, to jim nevoní a ono jim nejde pod nos, prostě vylévají si zlost na všem. Snad si ani neuvědomují, že smět beztrestně svým vlastním politikům láteřit je samo o sobě už velkou vymožeností. Kromě toho – nikde žádné fronty na nic, ani na ty prožluklé banány. Alespoň to by si mohli ti domácí přitom všem nadávání uvědomit, že se české hospodářské poměry nemohou dnes už vůbec srovnávat s chronickými nedostatky celé bolševické éry. Nu, nechť si tam oni nadávají. Jisto je, že hospodářská reforma se Čechům v podstatě vydařila, a že dnes mohou mít veškeré zboží, které jen může jejich vyběravé hrdlo ráčit. Kromě toho mají dnes tam ti doma neomezenou svobodu – absolutně ve všem. A jako zahraniční Čech celkem obeznalý slabostí i jiných národních hospodářství nemohu přestat pevně věřit, že se ti lidé doma časem umoudří, že si konečně uvědomí hloupost svého ustavičného reptání, a že jim jednou přece jen svítne, že je prostě třeba vyhrnout si rukávy, poučit se z bohaté české minulosti, plivnout do dlaní a zjednat si doma ve vlastním hnízdě vlastníma rukama pořádek. Je už věru na čase...

Listopadové znovuzvolení Barracka Obamy za presidenta USA na další čtyři roky nebylo nijak velikým překvapením. Pokud jde a vztahy americko-australské, nedoznají bezesporu změny. Jsou to vztahy přátelské, pro Austrálii velmi významné a pro obě země prospěšné. President Obama se během svého prvního období obzvláště nezabýval zahraniční politikou, a během jeho období druhého se teprve ukáže, do jaké míry se bude – nebo spíše bude muset – věnovat zvláštní pozornosti mimoamerickým záležitostem. Bude to i dost záviset na osobnosti nového ministra zahraničí v tomto úřadě uprázdněném ministryní Clintonovou.

„Namluvila jsem si rajneráčka v strakaté čepičce“, vyznává se provinile dcerka ze svého prohřešku ustarané matce. „Ach dcerko, dceruško má, zanechej Rheinera. Rheineři odmaširujou a zůstaneš sama!“ domlouvá a radí zamilované dcerce moudrá a starostlivá máti – byť pravděpodobně bezúspěšně. To nám praví jedna česká lidová píseň... A to byli jen ti Rheineři v strakatých čepičkách! Kolik asi čelilo kouzlu vojenských čepic za těch posledních řekněme patnáct set let či tak nějak v Čechách ustaraných matiček a neposlušných dcerek beznadějně zahleděných do vojáků z cizích zemí procházejících tou naší zaslíbenou půdou? Východní Frankové, Poláci, Bavoři, Sasové, Braniboři, Prajzi, Francouzi, Maďaři, i Turci si přicházeli na své na jihu Moravy (...už je moja milá od Turka zajatá...), Švédové, v poslední době dokonce i američtí junáci bez strakatých čepiček leč s nylonkami a Rusové jak bez strakatých čepiček, tak i bez nylonek. O náklonnosti českých dívenek ku křížáckým žoldnérům se mnoho důvěryhodných zpráv, žel, nezachovalo, ale oni si tu “náklonnost” asi získat dovedli vymodlit jinak - nu prostě dveře se u nás nikdy netrhly, a o všelijaké strakaté čepičky nikdy nebylo opravdové nouze. Takže, jen si to přiznejme na rovinu: o čistou českou rasu bude v Podřípí safraportská nouze. V našich genech to asi sviští geny praotcem Čechem a jeho sociology věru nijak nepředvídané, a kněžnou Libuší neprozíravě nevěštěné... Proč, ptáte se, proč tu tak veřejně prát to naše české prádélko? Protože jsme už jako národ prošli asi vším, čím se v Evropě projít kdy vůbec dalo, od staroslověnštiny po latinu, němčinu, naháňanie a ruštinu, od katolicismu římského ražení po husitství, protestantství a českobratrství, od zlatého věku Karla IV přes křížácké vojny po reformaci a protireformaci, od Přemyslovců přes Lucemburky a Jagelonce po Habsburky, od pompézniho kralování despotů přes demokracii, přes nacistickou okupaci a přes marxistický pozemský ráj, a teď i přes sameťactví a tunelaření, po Evropskou unii – mohl by snad někdo jmenovat něco, čím jsme my Češi dosud neprošli – nebo spíše nakonec neprorazili? Takže? Ano takže! Takže se už konečně, konečně umoudřeme a dejme svůj vším již dávno protřelý rozum do hrsti. Že bychom to opravdu nedokázali? Leč raději přece zatím jen to klidňanko. Jak nás nabádá jistý český popěvek, já neříkám tak ani tak...

V listopadu se odehrála v Číně do všech podrobností zinscenovaná fraška komunistického „kongresu“. Zdá se nicméně, že to sensacechtivá leč naivní západní media sledovala s nepolepšitelnou prostoduchostí, jako kdyby šlo o nějakou opravdovou demokratickou výměnu stráží navozenou svobodnou volbou... Ani slovíčko o stamilionech lidí komunisty úkladně během posledních padesáti či šedesátých let úkladně zavražděných, ani slovíčko o násilné okupaci a anexi Tibetu. Přitom je dokonce komunistická Čína stálým členem Bezpečnostní rady Spojených národů. Jsme tedy opravdu vedeni státy s nevšedně vysokými morálními hodnotami. Nemyslíte? Ovšem, business je business. Jenom to ale nezaměřovat se spravedlivostí... Po celém africkém kontinentě několik desítek příkladně demokratických států s vojenskými puči, revolucemi a převraty pravidelně konanými týden co týden, na Středním Východě jedna země divočejší než druhá s po zuby ozbrojenými demokraty s kulometry na ostro a s nulovým respektem pro lidské životy – nu prostě ta úctyhodná organizace Spojených národů nemůže dnes ani nebýt naším opravdovým vzorem hodným veškeré úcty a následování...

Česká republika přece jen dokázala prosadit v plenu Spojených Národů svoji českou identitu. Dokázala totiž hlasovat jinak než všechny ostatní evropské státy, tedy i jinak než všichni ostatní členové Evropské Unie. Hlasovala spolu s Amerikou a Kanadou, jakoby na truc všem ostatním Evropanům. Došlo k tomu tak, že koncem listopadu plénium Spojených národů v New Yorku obrovskou většinou odhlasovalo přijetí statusu Palestinců jako pozorovatelské skupiny. Nikoli tedy jako plnoprávného člena. Status pozorovatele je samozřejmě pouze čirou formální bezvýznamností, a Spojené Státy, které udělení pozorovatelského statusu Palestincům oponovaly, argumentovaly především tím, že dokud Palestinci nevstoupí v plodné jednání se státem Izrael, nemají naději na všeobecné mezinárodní uznání své státnosti. Takové jednání ovšem Palestinci odmítají. Nejsou vlastně ani ochotni vůbec jasně uznat nárok Izraele na existenci. Na odmítavém hlasování se podílelo celkem jen devět členských států, kromě Spojených Států například právě také Kanada a Česká republika v roli evropského rebela, a též v důsledku dlouholetého přátelství k vydědění obklopeného nenávistí v moři nevráživých arabských sousedů.

Snad bychom si ještě měli připomenout, že jednou z anglických populárních koled je koleda o našem svatém Václavovi – Good king Wenceslas.

V Sydney se promítal pod záštitou českého konzulátu Havlův film „**Odcházení**“. Neviděl jsem to, ale není to prý nic moc extra. Když si člověk pomyslí na nadcházející prezidentskou volbu v České republice, napadá ho, že by se mělo objevit i nějaké takové „Přicházení“, nebo dokonce „Znovupřicházení“. Nejsou ti lidé doma padlí na hlavy? Budou snad prý určitě volit někoho z bývalých soudruhů straníků, snad Zemana, snad Fischera. Do dokonalého výběru jako by jen chyběl sám Gottwald nebo Kopecký... Kdo chce ale kam...

Silvestrovský večer proběhl v Českém Národním Domě v Sydney velice nehalasně. Příjímací salonek byl sice překrásně vyzdoben bratrem starostou Jendou Jelínkem, účast však byla nepatrná. Příchod nového roku byl nicméně přivítán s nemalým jáсотem přítomných. Kde jsou ty časy, když se parket sokolovny prohýbal pod vířícími páry nohou desítek tanečníků za doprovodu různé hudby Vojty Cíny? Dnes už nám nejsou ty časy dány. Snad nejsou přece jen ještě na hřbitově pochovány. Snad to jen zatím všechno dríme s blanickými rytíři... Jen prostě nějak šikovně zatroubit!

Jako každoročně, i letos uspořádala Sylvia Virágová vánoční koncert v katedrále svatého Ondřeje ve středu Sydney. Tyto vánoční koncerty byly kdysi zahájeny paní Jarkou Ingrovou a po jejím odchodu do Queenslandu v nich slovenská koncertní pěvkyně Virágová úspěšně pokračuje. Jako vždy, koncert byl zakončen koledami několika národností.

Za prosincové mikulášské nadílky naše sokolovna ve French's Forest opět jednou zahlaholila dětskými hlásky. Zahlaholila? Zahřměla! Zaburácela! Na prstech jsem to nepočítal, a nikdo z povolaných sokolských činovníků mi nic přesnějšího neprozradil, ale jsem si jist, že tam za Mikulášem dorazilo při nejmenším, při nejmenším osmdesát děcek – ovšem s rodiči, ba i v doprovodu babiček a dědečků, takže se cvičební sál sotva ve švech prohýbal. Černé polobotky majestátní osobnosti dobrotivého biskupa s obdivuhodnou berlou a bílým vousem prozrazovaly tajenou identitu bratra pokladníka Petra Čermáka. Do naprostého pekelného nepoznání se umělecky přeměnil sám bratr starosta Jan Jelínek, jinak to duch čertovinou nikterak neposedlý, a hrozivými ďábelskými vidlemi spíše ohromoval, než aby ustrašoval ty hříšníky do pěti plus... Tradiční anděl z randwických nebes se nadílky jako takové nezúčastnil, a byl nahrazen studentkou Ivou Maškovou s tváří i dispozicí skutečného anděla Páně – Janovkyní někdejší představitelky anděla sestry Ivy Maškové – a to nepochybně s blahovolným požehnáním těch nejsvětějších míst... Před příchodem nadpozemských bytostí se děti obětavě ujala sestra Eva Čermáková a za pomoci rodičů proháněla děti švihadly a jinými hrami. Při opakovaném slézání žebříků byla přistížena tři z vnoučat bratra Pavla Kohouta a jeho starostlivé, leč rozzářené, choti... O úspěch sokolské nadílky se zasloužilo i několik dalších členů sokolského výboru – u pokladny osmadvadesátiletý nezmar bratr knihovník Ray Černý, sestra jednatelka Marunka Daňková se sestrou Evou Harperovou jako prodavačky dobrot, anděl v dočasné výslužbě, sestra Edita Berntsenová, jako factotum kdekoli bylo třeba zasáhnout, a asi jiní a jiní. Ještě dlouho před zjevením se nebešťanů s čertem bavila děti všudypřítomná a energická loutkářka Lenka Muchová, obklopena klubkem mladistvých zvědavců, a nijak neprozrazující rozčilení z očekávání příchodu pekelníka ani nebešťanů... Nu omladina na parketech sokolovny řádila dobré tři hodiny a věru nebylo, nemohlo být pochyby o zdaru této každoroční akce. Jen tu živost těch mladých a obětavost jejich rodičů nějak podchytit k pravidelnému cvičení! Možná, že by se dalo vymyslet i několik dalších akcí během roku pro děti.

Lovec perel Bojar

Česká příjmení Divad (temere.com) 9. 01. 2005 (Pokračování)

Bylo odvozeno příjmení **MORAVEC** opravdu jen od obyvatele Moravy? Bylo odvozeno od zemské součásti naší republiky? To se dozvíte vážení čtenáři v dalších našich rádcích. Jedno však je jisté a to že příjmení Moravec je šestým nejrozšířenějším příjmením od písmene „M“ a že v celé České republice je téměř 13.000 lidí jež mají toto příjmení.

Příjmení Moravec zařazují odborníci na český jazyk do skupiny jmen, která byla odvozena na základě původu příslušné osoby. V případě příjmení Moravec tedy na základě jména kraje, či země.

Moravec tedy však možná není jen poněkud hrubším synonymem pro Moravana, ale může to být i označení příslušníka skupiny lidí, kteří žili na česko-polském území, tedy na Hlučinsku. Ale může být, za pomoci koncovky -ec i zdvojnásobením pro člověka, který se původně jmenoval Morava. Na základě některé charakteristiky mohla být rozlišována jedna osoba se jménem Morava od druhé, jmenující se stejně na základě toho, že jeden byl např. menší, drobnější, právě koncovkou -ec a tím se odlišoval jeden od druhého. Jeden byl Morava, druhý Moravec. A nakonec koncovka -ec mohla vyjadřovat i příslušnost k rodině jakéhosi Moravy, tedy že Moravec může být mužským příslušníkem rodiny někdejšího Moravy. Je samozřejmostí, že příjmení Moravec mohlo být i pojmenováním někoho, kdo se přestěhoval z Moravy, nebo z nějakého místa, které ve svém slovním základu mělo slovo Morava, případně mohl tak být nazýván v Čechách i ten, kde třeba čile obchodoval s Moravany, nebo si našel svůj životní protějšek na Moravě. Faktem však zůstává, že příjmení Moravec vzniklo vždy v souvislosti s Moravou, jako takovou, tedy patrně nejvíce u lidí, kteří se z nějakých důvodů octli z Moravy v Čechách. Není však vyloučeno, že Moravec mohli nazývat Moravané i ty obyvatele, kteří sídlili, nebo jinak byli spjati s řekou Moravou, protékající jejím územím. A nyní bychom se mohli ptát, jak ke svému jménu přišla řeka Morava. Někteří jazykovedci se domnívají, že základ pojmenování řeky Moravy pochází již od obyvatel, kteří v povodí této řeky sídlili již před Kelty. Indoevropský jazyk totiž zná kořen „mar-“, který vyjadřuje vodu, močál apod... Germáni, kteří se dostali na Moravu pak přidali svůj starobylý název „ahwa“, což byl rovněž pojem související s vodou a z tohoto spojení pak mohlo vzniknout původní jméno Marahwa. Slované, kteří se pak podél této řeky usadili, místo germánského ahwa, dali koncovku -ava a je tu jméno Marava, z čehož časem vzniklo dnešní jméno Morava. Tolik tedy hypotéza o vzniku názvu moravské řeky Morava.

Z lidí, kteří někdy vstoupili v obecné povědomí a kteří nesou příjmení Moravec vždy starší generaci napadne nechvalně známý kolaborant v Protektorátu Čechy a Morava za 2. světové války Emanuel Moravec (1893-1945), bývalý plukovník čs. armády, člen generálního štábu čs. armády, legionář, který však po okupaci Německa se stal nejodpornějším kolaborantem a přísluhovačem nacistů. V roce 1945 spáchal sebevraždu. Pro starší generaci pak můžeme připomenout i svérázného čs. reprezentanta, cyklistu, vítěze Závodu míru v jednotlivcích, Vlastimila Moravce. Známe je i mladší generaci herec Miroslav Moravec. Nelze zapomenout ani na Moravcovou Janu, vlastním jménem Neumannovou (1937), básnířku, překladatelku, prozaičku, která je známa hlavně dětem svými pohádkami. Ze sportovců pak jmenujme ještě Davida Moravce, českého hokejistu, držitele zlaté olympijské medaile. Známe je i malíř Alois Moravec, jehož témata obrazů jsou převážně z kraje rybníků, z jižních Čech. Antonín Moravec pak je českým houslistou a profesorem na AMU. Ivan Moravec pak je klavíristou a hudebním pedagogem. A třetím hudebníkem pak byl Karel Moravec (1880-1959), člen Ševčíkova kvarteta a profesor AMU. Z odvozených příjmení pak můžeme jmenovat Morava, Moravák, Moravan, Moravčík, Moravecký, Morávek, Moravský, a další.

Zmiňme se ještě krátce o několika významech, jež souvisí s Moravou. Jmenujme např. méněcenný druh železné rudy moravit. Výraz „moravismus“ je pak specifickým výrazem pro některá slova užívaná výhradně na Moravě, jako je stolař místo truhláře, deska, jež znamená prkno, nebo ogar což je výraz pro chlapce. Slůvky odvozenými od názvu Morava je relativně poměrně dost jako např. Moravští bratři, Moravské uzené, moravská vína, Moravské pole v dolnorakouském údolí kde zemřel v bitvě český král Přemysl Otakar II. Někde se na Moravě ještě nazývají některé druhy švestek morávky. Pokud se týká místopisných názvů, pak jsou známy Moravčice v okrese Jičín, Moravec u Žďáru nad Sázavou, Moravec, který bychom našli v Pelhřimově

i na Táborsku. Na mapě bychom také našli vodní toky, jako Morávka což jest levostranný přítok Moravy. Všeobecně je známý i Moravský kras se svou soustavou krasových jeskyní. A to již nemluvíme o Moravské Třebové, Moravských Budějovicích, Moravském Berouně a dalších místech, jež mají před vlastním názvem slůvko „moravský“.

(Pokračování)

What Really Happened in Siberia

The epilog to the book "Siberian Red" by Sam Eastland

The struggle for domination in Siberia during and after the Russian Revolution is one of the bloodiest and most confusing chapters of military history. At the height of the struggle, more than twenty-four separate governments had been established between the Ural Mountains, which mark the western border of Siberia and Vladivostok on the Pacific coast. This was not merely a fight between Bolsheviks (Reds) and anti-Bolshevik (White) Russian forces. It also involved troops sent from the United States, Britain, France and Japan, all of whom saw heavy fighting, in some cases against the very people they had been sent to protect.

Central to this conflict was the role played by the Czechoslovakian Legion, whose extraordinary journey across the entire length of Russia is not only inspiring but almost incredible.

What were Czechs and Slovaks doing in Siberia, thousands of miles from their native country? The answer is that, prior to 1919, they didn't have a country. Instead, Czechs and Slovaks represented only two of dozens of different ethnicities which made up the Habsburg Empire, also sometimes called the Austro-Hungarian Empire, since these were the largest and most dominant nationalities.

The Habsburg Empire had been founded back in 1516, and had, for generations, served as a barricade of Christianity against the Muslim countries to the south and east. At the height of its powers in the sixteenth century, the Habsburg Empire controlled a large portion of Europe.

By 1914, at the outbreak of the First World War, the Empire was in serious decline. It was the assassination of the Archduke Ferdinand, a member of Habsburg royalty, that would propel the Austro-Hungarian Empire into a conflict which it would not survive. By the time the guns of the Great War ceased firing, at the eleventh hour of the eleventh day of the eleventh month of 1918, the ties which bound together the many countries of the Habsburgs had been permanently severed, and their Empire ceased to exist.

One of the new countries to emerge from this collapse was Czechoslovakia, which existed from 1919 until 1993, when it divided into two separate nations, Slovakia and the Czech Republic.

In 1914, although many Czechs and Slovaks wanted independence from Austria-Hungary, the chances of achieving this must have seemed remote. The First World War gave them the chance they had been waiting for. As subjects of Austria-Hungary, they were expected to fight under the banner of the Habsburgs, joining with Germany and Turkey in an alliance which became known as the Central Powers.

Knowing that their only hope of independence was the defeat of the very country for which they were expected to fight many Czechs and Slovaks chose instead to take up arms against Austria-Hungary. The result of this was the Czechoslovakian Legion, whose soldiers fought alongside not only the Russians, but also the French and Italians.

It is, however, for the exploits of those Czechs and Slovak fighting among the Russians that the Czechoslovakian Legion is best known.

Although the Russian Tsar, Nicholas II, did not encourage their independence, many Czech and Slovak soldiers chose to desert from the Austro-Hungarian Army in order to fight for the Russians. Another source of manpower came from those Czech and Slovak troops who had been taken prisoner by the Russians, and opted to serve in

the Russian Army. A third group was made up of men who, although they lived within the boundaries of Russia, felt themselves to be ethnically Czech or Slovak.

After the March Revolution of 1917, when the Tsar officially stepped down from power, the interim government of Alexander Kerensky proved to be more sympathetic to the cause of Czechoslovakian independence.

Up until this time, Czechs and Slovaks serving in the Russian army had not been formed into a single fighting force. With Kerensky's approval, and thanks to the efforts of two men who would go on to become leaders of the Czechoslovakian movement for independence, Thomas Masaryk and Edvard Beneš, the Czechoslovakian Legion was founded in the spring of 1917.

In October of that year, following the Soviet Government's "Decree of Peace", the Legion found itself in a serious predicament. Having taken up arms against the Habsburg Empire, they could not return to their homeland, since the Central Powers had not yet been defeated. To make matters worse, the well-trained, heavily armed Legion was now perceived as a threat by both the Bolsheviks and the Central Powers.

Unwilling to abandon the cause of Czechoslovakian Independence, Masaryk suggested that the Legion now be placed under the nominal command of the French Army, which was still heavily engaged against Germany, the dominant partner in the Central Power Alliance.

This transfer of command was accomplished in December of 1917, but that was by no means the end of difficulties for the Legion. The greatest problem was one of geography. How were more than 30,000 men of the Czechoslovakian Legion supposed to get from Russia to France? The two countries were separated by their arch-rival, Germany.

It was then that the Czech Legion made the monumental decision to travel not west towards France but east, across the entire length of Russia, to the port of Vladivostok on the Pacific Ocean. From there, they would board ships that would take them to France, halfway round the world, so that they could continue the fight against the Central Powers.

Meanwhile, faced with the threat of renewed attacks, the Bolsheviks signed a peace accord with the Germans, known as the Treaty of Brest-Litovsk, in March of 1918. This treaty was both costly and humiliating to the Russians, and gave rise to the independence of the Baltic States (Estonia, Latvia, and Lithuania), as well as Finland and Ukraine. Czechs and Slovaks watched these developments with renewed hopes that their own independence might also be close at hand.

At this point, the Bolsheviks were as anxious to be rid of the Czech Legion as the Legion was anxious to leave Russia. With permission from Stalin to travel unhindered to Vladivostok, the Legion set out on its historic trek. For this, they followed the path of the Trans-Siberian Railroad, not only because it represented the most direct route across the country but also because the Legion obtained access to trains.

In spite of Stalin's permission, as the journey progressed, the Legion encountered many difficulties from local governments demanding bribes in order to allow the Legion to proceed through their territory. Partly as a result of this, by the time the first Czechoslovakians reached Vladivostok in May of 1918, the Legion was spread out over literally thousands of miles between Vladivostok and the city of Penza, far to the west.

This dangerous situation was made even worse by an event which occurred on May 14th, 1918, in the city of Chelyabinsk. An east-bound train loaded with Czechoslovakian Legionnaires found itself opposite a train filled with Hungarian troops heading west. These Hungarians were former POWs on their way home, having been released as part of the Brest-Litovsk Treaty.

To the Hungarians, these Czechoslovakians were nothing more than traitors to the Habsburg Empire. Amidst a torrent of verbal abuse hurled between the two trains, one Hungarian threw an iron bar at the Czechs, killing a man in the process.

The Czechs, who were not only armed but constituted a much larger force than the Hungarians, responded by attacking the Hungarians' train and lynching the man who had thrown the iron bar. They then stormed through Chelyabinsk and freed

a number of Czechs who were being held prisoner there, having been arrested by the local Soviet for taking part in the attack.

The response from Moscow was swift. The diplomatic council representing Czechoslovakians, the Czech National Council, was ordered by Leon Trotsky, then Commissar of Foreign Affairs, to lay down its guns and surrender.

Realising that this would be tantamount to suicide, the Czechs refused. In spite of Masaryk's plea for it to remain neutral, the Legion renamed itself the Czechoslovak Revolutionary Army, vowed to fight through to Vladivostok and continued with their journey.

Most regional governments were no match for the Czechs and their armoured train convoys, but they encountered increasingly fierce resistance at Irkutsk. Further to the east, Czech trains were involved in heavy fighting around Khabarovsk.

Czechs who had already reached the safety of Vladivostok stood ready to come to the assistance of their comrades, but were confused by contradictory reports about the clashes taking place, in some cases only forty miles away, and by Masaryk's continued demands that all Czechoslovakians remain neutral.

This confusion was resolved when, on June 28th, 1918, the Czechs learned that weapons being sent west by Bolsheviks in Vladivostok were being used against their countrymen. The Czechs immediately overwhelmed the Vladivostok Bolsheviks, and, on July 11th, headed west to help their friends, using a spur of the Trans-Siberian Railroad which travels through China and is known as the Chinese Eastern Railway.

Caught between Czech troops advancing from both directions was the city of Yekaterinburg. Unknown to the Czech Legion at the time, the Tsar and his family were being held prisoner in Yekaterinburg, in the house of a merchant named Ipatiev.

Fearing that the Czechs would liberate Nicholas II, the order was given to execute the Tsar. The executions were carried out on the night of July 17th, 1918. The bodies were then doused with acid and buried in a nearby forest, where they remained hidden for most of the twentieth century. In 1991, when they were finally exhumed and identified using DNA from surviving members of the Romanov bloodline, including Prince Philip, Duke of Edinburgh and husband of Queen Elizabeth II.

Meanwhile, Czechoslovakian troops under the command of General Gajda succeeded in opening up the Trans-Siberian Railroad all the way from Vladivostok to Kazan, clearing the way for the remaining Czechoslovakians to reach the safety of the coast.

Elsewhere in the world, the odyssey of the Czechoslovakians had not gone unnoticed. Impressed by their phenomenal accomplishments, the governments of Britain, France and the United States urged the Czechoslovakians to remain in Russia and continue fighting the Bolsheviks.

All of these countries eventually dispatched expeditionary forces to Russia on what was optimistically referred to as a peace-keeping mission but was, in reality, designed to offer assistance in the event that the Reds could be overthrown by an uprising of anti-Bolshevik soldiers. With troops stationed near Vladivostok on the Pacific coast, as well as in the arctic port of Archangel in the west, the US and British governments failed to agree on whether to remain neutral or to intervene in the Revolution and thereby, if successful, to inspire Russians to continue the war against Germany.

In spite of the urgings of world leaders such as Woodrow Wilson to remain neutral, local Allied commanders promised assistance to the Czechoslovakians. In most cases, this assistance never materialised, although British, French and American soldiers were drawn into other clashes with the Reds, and with disastrous results.

As the situation among the anti-Bolshevik forces grew more and more confused, the Reds were gathering strength.

On September 10th, 1918, troops of the Red Guard, led by Leon Trotsky, launched an all-out attack on the Czechoslovakians. Meanwhile, far to the west, the dream of the Czechoslovakians was coming true at last. On October 28th, 1918, with the end of the Great War less than a month away, the nation of Czechoslovakia was established.

The effect on those Czechoslovakians still trapped inside Russia was dramatic. On that same day, disillusioned by Allied promises of help in combating the Bolsheviks, Czechoslovakian soldiers under the command of Colonel Josef Švec, mutinied. Despondent over the loss of his command, Švec committed suicide. Other mutinies soon followed. On October 20th, the 4th Czech Division refused an order to attack Red troops. On the 24th, the entire 1st Regiment of that Division revolted against its commander.

The reason for these mutinies was simple. The Czechoslovakians had achieved their independence. They had nothing to gain by continuing to fight against the Bolsheviks. The Czechoslovakians simply wanted to get home, but their ordeal was by no means over.

Although the Great War had officially ended, Siberia remained a battleground.

On November 18th, one week after the cessation of hostilities on the Western Front, Alexander Vassilyevich Kolchak, formerly admiral of the Tsar's Pacific fleet in Vladivostok, had established a dictatorship in Siberia, declaring himself "Supreme Ruler of All Russia". His 'war of liberation' came at a terrible price.

With the help of marauding bands of Cossacks, led by Atamans Semenov, Kalmykov and Rozanov, Kolchak went on the offensive.

Semenov, who gave up his horse in favour of an armed train known as The Destroyer, operated in the area of Lake Baikal. In October of 1920, having committed numerous atrocities, Semenov's troops fled across the border into Manchuria. Semenov himself escaped to Japan where, during the Second World War, he became an officer in the Japanese Army. Captured by the Russians in 1945, he was hanged as a war criminal in 1946.

Kalmykov, operating in the Ussuri Region, was equally guilty of atrocities, the most notable of which was the hanging of Red Cross personnel inside box cars in the city of Khabarovsk. So outrageous were Kalmykov's acts of violence that even his own Cossacks refused to carry out his orders. Kalmykov escaped to China and was shot in the early 1920s.

Rozanov, meanwhile, enacted a policy of killing a tenth of the population of every town he passed through and of wiping out entirely any town which offered resistance.

In an alliance brought about in part by the fact that Kolchak now controlled their only means of escape, the Czechoslovakian forces became merged with Kolchak's army. In recognition of the Czechoslovakians' fighting reputation, Kolchak placed Czech General Gajda in overall command of his troops.

By the summer of 1919, Kolchak's army had reached the city of Kazan. And they were not alone. The White Army of General Denikin was on the outskirts of Moscow, while the army of General Yudenich was approaching St Petersburg.

This was the moment when, had the Allies chosen to act, they might have tipped the balance against the Reds. Instead, they remained paralysed by indecision.

With increasing momentum, the Reds fought back. By the autumn of 1919, the White Armies were either destroyed or in retreat.

On November 14th, Kolchak was forced to abandon his headquarters in Omsk. He began a retreat which lasted through the winter, and cost the lives of thousands of his followers.

In an attempt to make scapegoats of the Czechoslovakians, Kolchak fired General Gajda. Adding to the already confused situation, Gajda responded by creating his own army, which he named the Siberian National Directorate. Gajda, who was by now both anti-Bolshevik and anti-Kolchak, began openly recruiting in Vladivostok, which resulted in a gun battle between his soldiers and those of General Rozanov. This culminated in a massive shoot-out at Vladivostok railway station on November 17th, 1919, bullet holes from which can still be seen today on the main station building.

In that same month, seeing that the situation was hopeless, the British garrison departed.

Faced with imminent defeat, Kolchak stepped down from power on January 4th, 1920. On the 7th, he placed himself in the protective custody of his old allies, the

Czechs. The responsibility for this safeguarding fell to the 6th Rifle regimen', under the command of General Janin.

Hoping to reach the safety of the coast, where he might find asylum among the Allied expeditionary forces stationed in Vladivostok, Kolchak got as far as the city of Irkutsk before being halted by soldiers of a local government calling itself the Socialist Political Centre.

Although the Czechoslovakians, with over 13,000 men, eight field guns and an armoured train at their disposal, could easily have defeated the Irkutsk garrison, these soldiers had placed mines in tunnels through which the Czechoslovakian convoy would have to pass in order to reach the coast.

The Socialist Political Centre made the Czechoslovakians an offer - hand over Kolchak and we will let you proceed. There was one other thing they wanted, and that was the Tsar's Imperial Gold Reserves. These had been originally hidden in the city of Kazan, but had since found their way into the safekeeping of the Czechoslovakians.

Faced with the possibility of never seeing his newly created homeland, Janin gave in to the demands of the Irkutsk garrison. On January 15th, 1920, Kolchak and the gold were handed over.

On January 30th, after a trial lasting one day, in which Kolchak was convicted of atrocities, the "Supreme Ruler of All Russia" was shot against a brick wall in Irkutsk.

Although Kolchak's army was not the only force brought to bear against the Bolsheviks, its defeat and the execution of its leader spelled the end for any hopes of Allied intervention in the conflict. Leaving behind hundreds of dead, soldiers of the US Siberian Expeditionary Force (REFS) departed in April of 1920. Japanese troops sent to help the Allied cause were the last to leave, in 1921. Their reputation for atrocities not only against Bolsheviks but also against civilians and even their own allies would soon be dwarfed by their actions against the Chinese in the 1930s and 40s.

By the time the last Legionnaires left Vladivostok on September 2nd, 1920, more than 35,000 Czechoslovakians had been evacuated from Russia. Although they had played a pivotal and heroic role in establishing their country, freedom for the Czechoslovakians would be short-lived and sporadic.

Eighteen years later, Germany invaded.

Another eighteen would pass before their one-time ally, Russia, sent its tanks across the border.

Unlike the beautifully maintained cemeteries of Great War dead in France, Belgium and the Dardanelles, the dead of the Siberian Campaign lie mostly in unmarked graves and all trace of their battles, except for a few bullet holes on the walls of Vladivostok station, is lost forever in the wilderness.

EXIL V AUSTRALSKÉM PROTINOŽÍ (7)

Bořek Šindler

POD JIŽNÍM KŘÍŽEM STRÍDAVĚ OBLAČNO, VĚTŠINOU STÁLE JEŠTĚ DOST ZAMLŽENO

Za hory, za doly, za ty černé lesy. Vlastně se to podělo za sedm moří, ne za hory, ani za doly... Ale moje mladá léta ještě tenkrát dávno neodkvetla, a moje mladé časy přece jen semtam užívaly krásy... Nepřistál jsem ovšem v Austrálii jako emigrant. Nepřišel jsem do Sydney za větším krajícem chleba. Neodešel jsem z Československa za lepším, výhodnějším živobytím. Prahu jsem opustil jen fysicky. Jen fysicky. Odešel jsem do exilu s úmyslem vrátit se samozřejmě jednou zase domů. Odcházel jsem do exilu z Prahy s těžkým srdcem. Z Prahy, z mojí rodné Prahy, z města staletých tradic právě poznamenaného neúprosně tvrdou německou okupací, a města teď opět sužovaného novým terorem, terorem bezohledných bolševických samozvanců. Odešel jsem z university jako vyhnanec, a teď tu v té tramtárii živořím jako upatlaný pomocný dělník s lopatou. V zemi naivních zaostalců s koloniální mentalitou potomků

někdejších trestanců... Tak nějak se mi to jevilo v té době na počátku padesátých let. Tak se mi to jevilo, když jsem se sebe koncem týdne smýval špínu z neutěšené továrny v zatuchlé sydneyjské Alexandrii s jejími továrními komíny... Tak a nejinak se mi to jevilo, a nebyl jsem mezi Čechy v Sydney žádným osamělým nespokojencem, žádným kverulantským bolestínem či zhýčkaným maminčiným mazlíčkem. Měl jsem za sebou drsný rok v ocelárně pod dozorem SS-manů, práci v uhelném dole, zkušenosti s vymýváním kuchyňských kotlů v podhůří švýcarských Alp, s česáním hrušek v blázinci a v ústavu pro epileptiky v kantonálním městě Curychu. Žádným trasařem nebo cimprlíčkem jsem rozhodně nebyl. Ale život v Austrálii se mi tehdy nejevil nijak růžově... Tak jsem si to neustále přemítal a přemítal během pracovního týdne. Tak se mi to ale jevilo jenom, dokud jsem v sobotu nedorazil k děvčatům do Mosmanu, a dokud jsem s nimi nezačal sdílet jejich příjemnou pohodu mladých českých lidí právě se vyprostivších ze sevření holocaustu, z koncentračních a vyhlazovacích táborů, kde skončily životy jejich nejbližších. Pro ně byl život v zapšklé Austrálii životodárnou existencí v nově nalezené rajske zahradě míru, pokoje a bezpečna. A znovu a znovu jsem u nich posbírával o víkendech posilu a vzpruhu. Neměl jsem se vlastně spíše před nimi rdít? Pokrývat studem jsem se věru měl. Ano, pokrývat se studem nevděčníka!... Ale už tu byl i první advent v parnu sydneyjského léta, první horké vánoce na jižní polokouli, první dlouhé volno...

Že přicházely vánoce, vánoce šťastné a veselé?... Šťastné a veselé vánoce v roce 1950? Ty se jen ukázaly, zakmitaly se, a hned zas odkmitaly. Ale že by to byly bývaly vánoce nějak šťastné? Veselé? Prožil jsem je, přežil jsem je. Prožil jsem je a přežil jsem je bez vážné fyzické pohromy, ty první nevánoční vánoce v nezvyklém australském letním vedru rozpálené Sydney. Nikde ani vločka sněhu, nikde ani za nehet nějaké vánoční poesie, po ulicích na každém rohu opilci a hulákání. Leč ty první vánoce přece jen přikvačily a byly tu, a jak jinak než je přežít? Byly to už ale, a i to je svatá pravda, byly to už vánoce na jemňounkém písčku balmorské pláže, a v teplounké mořské voděnce. Veselé vánoce to ale rozhodně nebyly, a být ani dobře nemohly. Svým způsobem to, nicméně, měly být ale vánoce i pro mne přece jenom opravdu šťastné, i když ne veselé. Unikl jsem přece léčkám soudružských nástrah a násilnému přeškolování na rudo, nebo alespoň na ředkvičkovo – a to až daleko na opačný konec světa. Unikl jsem ale jen já sám, zbytek rodiny živořil pod hrozbou revolučních nesmyslů obhroublé a nebezpečné komunistické bandy, a v neustálém strachu z očekávaného dopadu „třídní“ persekuce. Československo se chvělo ve stínu Gottwaldova pěstního práva poslušných a horlivých československých naháněčů kremelských vladařů. Šmahem se zatýkalo, brutálně se vyslýchalo a věznilo, odsuzovalo se na dlouhá léta do pracovních táborů, do uranových dolů, ba věšelo se – ano, v té době se to tak všechno opravdu dělo. To nebyla jen nějaká taková ta blahovolná Husáková normalizace. Ve stadiu Gottwaldem vyvolané diktatury proletariátu šlo tenkrát lidem opravdu o krk. To nebylo normalizační přeškolování vzdělanců na topiče a kominíky. Tehdy šlo opravdu o krk. To jsme se dovídali i my zde v bezpečí daleké Austrálie. Jaképak tedy veselé vánoce? Válka v Koreji pokračovala a rozrůstala se... A Leonie, moje Leonie někde daleko za sedmi moři v zasněženém Curychu. Jaká tedy proboha veselost? Život běžel ale dál, a běžet dál prostě musel. I můj život upatlaného pomocného dělníka v továrně na výrobu tenisových raket běžel, musel běžet dál, a tudíž i běžel a běžel. Běžel a běžel, a jakoby ani nebyl jeho běh v dosahu nějakého polepšení...

Nu, ten nový rok 1951 mně i mnoha jiným ale vskutku přinesl nejedno překvapení. Začaly se tu v Sydney objevovat známé tváře. Kde se vzal, tu se tu najednou vzal, Zdeněk Vybíral, můj náhodný známý z břevnovské tramvaje, kdy mi – mně, úplnému cizinci – tenkrát jen tak jako na půl úst sdělil, že asi z republiky už brzy zmizí. Zřejmě pak podle plánu i zmizel a objevil se teď najednou v Sydney! Z Curychu také dorazil, a myslím, že jen pár měsíců po mně, žoviální vídeňský Čech Rudy Koman, někdejší žurnalista a můj spolustolovník za bohatým stolem štědré paní Woods v Curychu. Ihned se začal obratně a vytrvale otáčet kolem manželů Fischlových, hlavně samozřejmě jako na slovo vzatý kavalír se dvorně přitácel kolem elegantní paní Miládky Fischlové, a začínal od ní pomalu odkoukávat, bystře odpozorovávat, tehdy ještě jako pouhopouhý učedníček, techniku prodeje obrazů v australské verši. Byly to snad jeho první kroky cestou k otevření své vlastní obrazové galerie, která se pak za několik dalších let stala dostaveníčkem australských malířů. Nikdo tou dobou ještě netušil, že se z Rudyho časem vyklubal vynikající a záslužný podpořitel austral-

ských akademických malířů, obratný zprostředkovatel výhodných prodejů jejich výtvorů, a vůbec na slovo vzatý znalec australského malířského umění, a zároveň i odvážlivec, který si leccos troufne, a nakonec i naučí tou dobou ještě společensky neotesané Australany civilizovanému stolování se sklenkou kvalitního vína... Do Sydney dorazil z Kapského města v Jižní Africe i štíhlý nápadník Lilky Bermannové kapitán Jarka Novák, někdejší navigátor z jedné slavné české bombardovací perute v RAF. Do pronajaté cottage v Mosmanu se k „mým“ děvčatům nastěhovali, jako vítání podpodnájemníci, manželé Sloukovi. Zanechali domovníčení a hubení krys v city a uklidili se do oceňovaného poklidu mosmanského. Nebude naškodu připomenout, že právě v jejich někdejší domovníčce v city došlo k první úradě sokolských nadšenců v Sydney, a ta nakonec vedla k založení australské sokolské jednoty v exilu... Stovky Čechů začínaly pracovat spolu s tisíci jiných evropských utečenců na gigantickém vládním elektrárenském projektu ve Snowy Mountains. Tony Šponar spolu s československou lyžařskou závodnicí Sašou Nekvapilovou začínali uvádět do života Australanů umění lyžařské, do té doby sport zde nepoznaný a neprovozovaný... Začínalo se to přece jen nějak točit, zprvu spíše jen pomaloučku a jen nenápadně roztáčet. Skoro „kradí“, jak by to asi vyjádřilo mistrovské brko Vladislava Vančury. Otáčet se to ale rozhodně začínalo. Roztáčet to vlastně už během války dokázali američtí vojáci odhodlaným frontálním průlomem do dychtivých srdcí i klínů Australanek všech věků a ráží. Že to tu pak ale dál těmi i jinými směry rozproudí nepřetržitý příboj vln evropských přistěhovalců, to tehdy ještě vězelo dost hluboko pod utěšňovanou pokličkou...

Pomalounku sice, ale přece jen znatelně pokračoval už tou dobou proces odluky Austrálie s postkoloniální a stále ještě poddanskou mentalitou prostoupenou vazbou na londýnské královské centrum. Ne, že by snad byli Australané přestávali idolizovat britskou monarchii. Ne, že by počínali zavrňovat svého nepřítomného krále sídlícího na druhém konci globu. Nicméně – potupná kapitulace britské armády během války s Japonci v Singapuru, a neschopnost „mateřské země“ ochránit Austrálii před japonskou okupací, byly závažné okolnosti, které sehrály v pozvolném procesu odklánění se od mateřské sukně svou historickou úlohu, a přímo vrhly rodné Britanii ještě nedávno servilně oddanou Austrálii do otevřené náruče mocných Američanů. Američtí chlupci generála MacArthura za druhé světové války Austrálii včas vojensky obsadili a tak ji uhájili před hrozící japonskou okupací. „Mateřská“ náruč Britanie se v rozhodné chvíli ukázala neschopnou obrany svého australského dominia utopeného ve vodstvu jižního Pacifiku. Neschopnost Britů hájit pátý světadíl, účinná pomoc Spojených Států v nejvyšší nouzi, a v neposlední řadě i působení milostných umů a zaklínadel fešáckých elegánů americké námořní pěchoty na sydneyjské dívky – to všechno nakonec sehrálo důležitou roli. Spojené Státy se prostě vpravily do úlohy trvalé vojenské záštity australského kontinentu. K tomu se potom od konce čtyřicátých let přidružily vlny statisíců evropských běženců, které každoročně transportní lodi chrlily z postižené Evropy k australským břehům – a někdejší izolaci země potomků britských trestanců ztracených někde daleko pod rovníkem už potom nepřestával vyzvánět umíráček. I když se ovšem Velká Britanie ukázala nespolehlivou vojenskou záštitou, kdekdo v Austrálii měl v těch dobách ještě celou řadu přímých předků a příbuzných, a na přistěhovalce z evropského kontinentu se hledělo spatra, s nosem vzhůru. Ne ale natrvalo...

Život v Austrálii pro nás z Evropy vykořeněná běženecká individua tedy samozřejmě neběžel, a ani nemohl běžet, bez hrkotu a skřípění. Byli jsme Austrálii k použití jako nádeníci, jako užiteční vykonavači špinavých prací, byli jsme stoprocentními bělokožci – a na bělobu pleti si Austrálie tehdy nějak potrpěla! - ale velet všemu museli jen a jen rodilí Australané. My Češi jsme trpěli jistými nevýhodami. Většina z nás sem nepřišla za lepším chlebem. Utekli jsme z ujařmeného Československa a zakotvili dočasně v zemi, která nám velkoryse poskytla námi kýžený trvalý azyl, ale dostavili jsme se sem s vytríbeným smyslem pozorování a srovnávání. Nebyli jsme negramotní, ale za vzdělání se tehdy chleba kupovat nedal... Dnes už je dost nesnadno navodit zapšklou – jak se nám to jevílo – zapšklou a zatuchlou atmosféru města Sydney, a vůbec celé postkoloniální Austrálie ze samého počátku padesátých let. To tehdy Sydney věru ještě dávno nebyla velkolepým a liberálním velkoměstem, jakým je dnes, v jednadvacátém století. Město sice s větším počtem obyvatel a s nesmírně větší rozlohou než Praha již tehdy už sice Sydney byla, ale žila, dožívala přece jen ještě svůj úděl někdejší světem prezírané a neotesané trestanecké kolonie, za

kteřou platila po dobu devatenáctého století. Válkou sice Sydney přímo neprošla, a zůstávala ušetřena neblahých následků bombardování, okupace a všelického ostatního neútesného doprovodu bezprostřední vřavy válčení, byla ale, alespoň nám Evropanům se tak většinou jevila, městem zaostalé koloniální minulosti, kde se čas šinul kupředu jen líně, a s jakýmsi vleklým zpoždováním. Móda byla „předpotopní“. Ženské, i ty pohledné ženské, v neforemných hučkách na hlavách, a v sobotu kolem domu na backyardech dokonce se švábíky natočenými plně na ostro, a často i ležérně s cigaretou v ústech. Chlapi v širokých umaštěných a do týlu posunutých cowbojských kloboucích namačkání kolem pultů zakouřených pubů jen do šesté hodiny večerní otevřených – v šest se muselo zavírat, a muži do sebe tudíž chrstali před tou šestou sklenicí za sklenicí, aby proboha nedošli nijaké pijácké újmy, a aby toho do té šesté do sebe dost slácky nachrstali. Ženy měly v pubech přístup jen do tak zvaného „ladies' parlour“, oddělené místnosti přilehlé k nálevně. Tam obvykle posedávaly jen dámičky nejrůznějších odstínů a proporcí. Chlastalo se tenkrát o sto péro, ano, doslova se chlastalo, ale jen pivo, nebo se pila silná kořalka. Vínem se všeobecně a docela i povinně opovrhovalo. Říkalo se mu opovrřlivě „plonk“ – a ten popíjeli jen vyložení pobudové. Sednout si za stůl a civilizovaně pojíst se dalo jen ve výlučných podnikách. Stolování jako takové, tedy stolování v evropském slova smyslu, bylo jen extravagantní výsadou těch nejzámožnějších. Jídla, a jídla velmi laciného, bylo ale dost a dost. Skopové na drippingu, skopové na rožni, skopová pečeně, skopové prostě na způsoby všelikeré, jen to naše skopové na česneku se nikde nedalo sehnat. On byl totiž tehdy v australských kuchyních padesátých let česnek na indexu proskribovaných kuchyňských přísad. Zavanutí česnekového pachu dovedlo provinilce společensky znemožnit, a bylo důsledně pokládáno za jeden z neklamných příznaků barbarství evropských kontinentálců. Česnek byl v australské kuchyni záležitostí absolutně tabuovou. Australané sami toho moc v kuchyni vykouzlit ovšem nedokázali. Kromě té obligátní skopoviny jen tak ten steak and onion – steak na cibuli, poloslané brambory, mrkev, karfiol a kapustičky, sem tam nedovařená hovězina, fish and chips v novinovém balení, a samozřejmě ta skopovina na bílo, modro i červeno. Tím byl jídelníček Australanů prakticky vyčerpán. Knedlíky? Bramborové, meruňkové, švestkové, jahodové, chlupaté? Omáčky? Cibulová, koprová, rajská, houbová, svíčková? Zajíc na smetaně? Zaječí předek na černo? Zbláznil jste se, člověče, kdo to v civilizovaném světě vůbec kdy slyšel? O vepřové s knedlíkem a zelím se nám jen snívalo. A proto měly české hospůdky okamžitý a ohromný úspěch, a vyskakovaly všude po Sydney skoro přes noc jako houby po dešti...

Ono ovšem nešlo jenom o druhy jídel, o stolování a jiné podobné světské záležitosti. Od poznávání australského životního prostředí nás evropské běžence oddělovala především neznalost angličtiny, a tak navoděná i neschopnost plynulé komunikace. V tomto hledu byli naši australští spoluobčané naprosto nechápaví a bezvýhradně netolerantní. Protože sami se nikdy nezkoušeli dohovorit jinak než svojí posvátnou angličtinou, naprosto nechápali, že za několik týdnů po přistání my nově došli ještě anglicky hovořit nedovedeme, a dávali nám velmi jasně najevo, že hovořit v Sydney jinak než anglicky je nepřipustnou nehorázností. Dalším celkem neřešitelným problémem byla ta okolnost, že Australané nezakusili na vlastní kůži válku. Ovšemže, tisíce australských vojáků se zúčastnilo válečných operací, v Evropě i v Pacifiku, ale většina zdejších domácích obyvatel válku na vlastní kůži nezakusila – a to postavilo mezi nás a ty domácí obrovskou hráz vzájemného nedorozumění a neporozumění. Nám tudíž připadali Australané dost dětsky naivní a nezkušení, a my jsme se jim naopak jevíli skoro jako bytosti z jiné planety, bytosti nezvykle cynické... Austrálie byla samozřejmě bělostně bílá, bílá rasa byla žárlivě strážným klenotem vlád i odborů, australští domorodí praobyvatelé nebyli vůbec zařazováni mezi obyvatele... Ale domovní dveře se zamykat nemusely a ani obvykle nezamýkaly, nekradlo se, a ve veřejné dopravě muži všech věků ochotně a automaticky poskytovali místo ženám. A muži, dělníci nedělníci, se pravidelně každodenně holili a nosili čisté límečky! Vůbec, osobní hygiena Australanů byla vzorem zapocenyým mravům Evropanů.

Nu, čas ubíhal. Rok mého zakotvení v Sydney pozvolna odplouval a ztrácel se do nenávratného minula. Zakotvení v Sydney? Zakotvení na stálo? Nu, v jistém smyslu to zakotvení bylo – loď Orontes po šestitýdenní plavbě z Londýna spustila v sydneyském pyrmontském přístavu svou kotvu. Já jsem však rozhodně v Sydney kotvu nespustil a nezapustil; v Sydney jsem nekotvil, zakotvit nehodlal, jen mě sem na čas zakormidlovali, a Austrálie pro mne zůstávala pouze dočasným útočištěm. Mým

skutečným domovem nepřestávala být Evropa, a v Evropě Praha. Vlastně i Curych. V Praze rodina, v Curychu Leonie. Tak tomu bylo po celý zbytek roku 1950. A s takovými pocity jsem veplul i do toho nového roku 1951. Jen s velice mírně, mírnoulince vzdušnou plachtou. Jen tak ale veplul. Ale ten nový rok se potom přece jen ukázal být rokem dříve nečekaného vývoje, vlastně jistých osobních změn a zaklikaceni. Dozrálo ve mně totiž přesvědčení, že jako absolutní „niemand“ v roli pomocného dělníka nemohu, prostě nemohu, a ani nesmím a nechci k sobě do Sydney zvát jako budoucí manželku dívku z usedlé a zámožné curyšské rodiny, děvče nijak neuvyklé odříkání mnoha pohodlí života samozřejmých v závětrí mohovitého Švýcarska. Vyvstával přede mnou znovu a znovu obraz nemajetného utečence z Evropy podporovaného a vlastně snad i vydržovaného v daleké Austrálii zámožným otcem citlivé, do australských pustin bezcítěně dovlečené a snadno zranitelné nevěsty... Toho jsem se strachoval. O život vydržovaného lenocha jsem nestál. Možná, že jsem se notně mýlil, a že Leonie by se byla ukázala být statečnou soupeřkou všech protivenství, snad i lepší a statečnější soupeřkou nežli já... Kdo ví? To jsem si ale ani nepřipouštěl. Tak jsem vůbec neuvažoval, a tak jsem si uvažovat vlastně nakonec ani nepřál. Nebylo to ale všechno. Do toho mého uvažování se loudila i láková představa soužití s tou tmavou čupřinou s úsměvy v nevlidnu, prošlou několika léty povážlivého přezívání ze dne na den ve vypůjčeném čase, se zřejmě důkladnou výzbrojí pro život odříkání a protivenství... A byla tu ovšem i notná dávka mojí mladistvé rozkolísanosti, nepokoje, nepoctivosti, nestálosti, nepevnosti, nespolehlivosti, ba nevěry. Ba ano, i té čiré zrady. Nesmím se tomu prohřešku ani dnes vyhýbat. Ano, i notná dávka té prosté zrady v tom musela vést. To všechno pak vedlo mou ruku k napsání do Curychu několika osudných slov, která jsem ale napsat samozřejmě musel... Tak skončila jedna z nejkrásnějších kapitol mého dotehdejšího exilového života... Leonie to však všechno zdárně přežila. Kdoví, snad jsem se i mýlil, snad jsem cenu jejího vztahu, našeho vztahu, i dost nadceňoval... Nu, Leonie to přežila, a přežila to dokonce na římskou výbornou. Vdala se zanedlouho za mého českého kolegu z curyšské university, Dr. Vrtílka. Ten dostudoval v Curychu lékařinu, a manželé Vrtílkovi se vystěhovali potom do Spojených Států, do státu Wisconsin, kde si vybudovali existenci a kde založili rodinu... V tom novém roce 1951 jsem ale také prošel i druhou fází svého osobního převratu, své osobní exilové revoluce. Nějak to do mne najednou pak vjelo, postavil jsem se na zadní, a vyškřábal jsem se z údělu, nebo spíše z otupělosti pomocného dělníka v továrně na tenisové rakety v zakouřené Alexandrii. Probudil se snad konečně ve mně zdravý rozum? Probudil, neprobudil – ale začínal jsem se prohrabávat z kruhu zajetí vlastní omezenosti. A prohrabal jsem se. Ne, že by to nebylo dalo tu fušku...

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Řeč o tom už byla mnoho a mnohokrát, pohovořme o té věci ale přece ještě znovu – třeba jenom proto, abychom se nanovo pokochali plodností naší přebohaté mateřštiny schopné ústrojně vytvářet celé ty dlouhatánské řetězce odvozenin z jednoho jediného základu. Kdyby si tu praprapravnučku té řeči tak dnes mohl oživit a poslechnout takový Dobrovský, jemuž, především právě jemu, ona prapraprababička vděčí za záchranu své existence, nebo takový Karel Hynek Mácha, její nebojácný uživatel a chrabrý pěstitel – ti chlapi by se asi podivili, co ta čeština během nějakých dvou set let od jejich doby dokázala, a to i přesto, že ji dnes Češi sami „obohacují“ kdejakou buhvíodkud přivandrovalou huculštinou, jakoby se často přímo štítily sáhnout do vlastního českého pytle...

Zacilme se tady dnes mlsně a vděčně na vzácnou plodnost a bohatost českého jazyka z hlediska jeho překvapivé ústrojnosti. Všimněme si, mimochodem, že bychom mohli užít i slova „bohatství“ místo „bohatost“ – leč to skutečně jenom tím mimochodem. Dotýkám se tak podivuhodné schopnosti češtiny vytvářet neuvěřitelné množství odvozenin pocházejících z jednoho kmene, z jednoho jediného kořene, z jednoho základu. Pohrajme si – ano, pohrajme si jen, vědecké úvahy přenechme teď odborným jazykozpytcům – pohrajme si s rozkoší třeba tedy jen s takovým zcela obyčejným

slovesem „vařit“. Vařit a uvařit – nedokonavost a dokonavost, už toto samo vyhazuje angličtinu a její rodilé mluvčí ze sedla. Navářit, navářet a navařovat. Rozvařit, rozvářet a rozvařovat. Převařit, převářet a převařovat. Vyvařit, vyvářet a vyvařovat. Zavařit, zavářet a zavařovat. Zavařit se, uvařit se, dovařit se. Dovařit, dovářet a dovařovat. Svařit, svařovat. Zavařenina. Zavářka. Vyvářka. Vařečka. Vývar. Odvar. Samovar. A samozřejmě i nevařit, neuvařit, nerozvařit, nedovařit, a tak dále a tak stále pryč. Ty všechny odvozeniny nepochybně pocházejí ze základu „var“. Všimněme si také, že zatímco sloveso „vařit“ je v anglické podobě „to cook“, zavařenina už je „preserve“ a i „odvar“ (decoction) je psem z úplně jiné vesnice.

Podsuňme si teď pod svůj drobnohled i jiná česká slova, třeba si tam položme slovo „váha“. Rozvaha, úvaha, převaha. Rozvážnost, uváženost, neuváženost. Znevážení, rozvážení. Závaží. Váhavost, váhání. Rozvaha. Rovnováha. Vážený, rozvážný. Vážít, rozvažovat, rozvážit, uvažovat, uvážít. Přivažovat, přivážít. Převažovat, převážít. Zvážit, zvažovat. Navážít. Rozvažovat, rozvážit. Znevažovat, znevážít.

Jedním z nejplodnějších českých tvarů je nedokonavý způsob slovesa „vzít“, tedy „brát“ se základem „ber“. Jen si to před sebe rozkošnický rozložme a pomazleme se s tou vší nádherou... Berně. Podběrák. Naběrák. Výbor. Nábor. Zábor. Obor. Přebor. Úbor. Záběr. Dobírka. Dobírání. Nedobírka. Naběračka. Odběr. Odběratel. Odběratelka. Odbírání. Odebrání. Ubírání. Sběrač. Sběračka. Sbor. Sborník. Sběr. Sběrna. Sběr. Sběratel. Sběratelka. Sběratelství. Sbirání. Přebírání. Přeborník. Přebornice. Přebornictví. Podebranina. Odbornost. Odbor. Odborník. Výborník. Soubor. Vinobraní. Senobraní. Obrání. Ubrání. Ubírání. Obrat. Obratník. Obratel. Obrátka. Sborník. Zábor. Příbor. Sebranka. Sebraný, ubraný, dobraný, nabraný, vybraný, souborný, výborný, přeborný, výborový, – a to všechno v rodě ženském i středním. Sebrat, sbírat. Pobrat, pobírat. Probrat, probírat. Probrat se, probírat se. Nabrat, nabírat. Přebírat, přebírat, Nedobrat, nedobírat. Nedobrat se, nedobírat se. Zabrat, zabírat. Odebrat, odbírat, odebírat. Dobrat, dobírat. Dobrat se, dobírat se. Nedobrat se, nedobírat se. Podebrat, podbírat. Podebrat se, podbírat se. Ubrat, ubírat. Paběrkovat. Vybrat, vybírat. Vybrat si, vybírat si. Obrat, obírat. Rozebrat, rozebírat. Přibrat, přibírat... Možná, že sem nepatří ani ten přeborník, ani přebornice, ani přebornictví – našinec dobře neví, odborníci to vědět budou. Nicméně tak či onak, je těch odvozenin od toho základu „ber“ věru utěšeně. Když si to budete překládat do jazyka anglického, bude opět platit pravidlo každý pes jiná ves. Brát – take. Vybrat – select. Přeborník – champion. Odbor – branch, section. A tak dále, dokonale a zcela neústrojně. Jistě jsem vynechal celou řádku jiných odvozenin, nebral jsem to nijak systematicky... Je ovšem ale také pravda, že má angličtina například pro náš „úbor“ hned několik výrazů - clothes, garb, robe, apparel, attire, dress. To je ovšem zase něco jiného, to patří zase někam úplně jinam. Nepopíratelným tvrzením však zůstává, že naše české odvozeniny z jednoho jediného základu dávají v mnoha případech výskyt celé velké stupnici ústrojných slov, srozumitelných obvykle i tomu, kdo třeba jednotlivé výrazy nezná – jako například slovo „odběr“ bude srozumitelné i tomu Čechovi, který je slyší vůbec poprvé. V angličtině tomu tak zpravidla nebývá, a je tudíž nutno učit se jednotlivým slovům a jejich významům jednotlivě.

Jsou ovšem v naší řeči také slova jen s omezeným příbuzenstvím, ba je jistě dost i úplných sirotků osiřelců. Tak třeba slova jako jehla, smutek, dno mají o příbuznost poměrně velkou nouzi. Zcela osamocenými sirotečky budou slova jako „vana“ nebo „nosorožec“ – hned mě ale napadá, že ta vana se dá zdobnit na vaničku, a možná – jen možná – že ten nosorožec je vlastně z bohatého příbuzenstva roháčů nebo nosů... Nu, v tom našem českém jazykovém sirotčinci toho zřejmě moc nenajdeme. Takže se teď jen vhodně naštelovat na tu pohodlnou lenošku, nohy na měkkoulinkou podnožku, k ruce pulitřík nebo šáleček dobré kávy (o voňavé cigaretce se neodvažuju vůbec zmiňovat), přimhouřit oči a sprádat si o té naší mateřštině ty nejsladší sny.